

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ο ΘΕΣΜΟΣ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

BO

ENNH

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ο ΘΕΣΜΟΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ

ΒΟΥΛΗ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΩΝ

BOYAN HUTTON
EVA

Η Βουλή των Ελλήνων αποτελεί τον κορυφαίο αντιπροσωπευτικό θεσμό των πολιτών. Εκφράζει τη λαϊκή βούληση, τη λαϊκή κυριαρχία. Είναι θεσμός υψηλού κύρους και καθολικής αναγνώρισης. Είναι η καρδιά της Δημοκρατίας, το ισχυρότερο δημοκρατικό σύμβολο.

Τη θεσμική, νομοθετική και ελεγκτική λειτουργία της Βουλής υπηρετεί και συμπληρώνει ένα δυναμικό σύστημα οργάνωσης και ανάπτυξης παράλληλων δράσεων, που εξελίσσεται διαρκώς, ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις προσδοκίες των πολιτών, στις ανάγκες αποτελεσματικής λειτουργίας του θεσμού, των Βουλευτών και των εργαζόμενων σ' αυτή.

Τα σύγχρονα δεδομένα, όπως η τεχνολογική πρόοδος, η ανάγκη συμπίεσης σε περισσότερους δρόμους φιλίας και συνεργασίας των λαών, το αίτημα για πιο ευέλικτες διοικητικές δομές, για διαδραστικές εκπαιδευτικές, περιβαλλοντικές και πολιτιστικές προτάσεις, καθώς και για επαρκείς, σύγχρονες κτιριακές υποδομές, είναι στόχοι υψηλής προτεραιότητας, που διατηρούν τη Βουλή των Ελλήνων σε σταθερή τροχιά διαρκούς ανανέωσης.

Αυτό επιβεβαιώνουν, σήμερα, η ποικιλία και το εύρος των δραστηριοτήτων της, όπως περιγράφονται αναλυτικά στο παρόν έντυπο.

Η Βουλή των Ελλήνων ανοίγεται στην Κοινωνία. Φιλοξενεί δεκάδες χιλιάδες επισκέπτες ετησίως, «ανοίγει» τις πόρτες της στους νέους, επενδύει στην επικοινωνία με τους πολίτες, ανανεώνει τις διοικητικές δομές της, κάνει αισθητή την παρουσία της στον κόσμο. Ακολουθεί τις εξελίξεις και προσαρμόζεται με επιτυχία σε αυτές. Σε συνεργασία με το Ίδρυμα της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, αναπτύσσει πολυσιχιδείς δραστηριότητες, που αφορούν στη Δημοκρατία, την Ιστορία μας, τον Πολιτισμό, την περιβαλλοντική προστασία, τη διεθνή συνεργασία, την αμφίδρομη επικοινωνία με την κοινωνία των πολιτών.

Θέλουμε το πρόσωπο της Βουλής να είναι οικείο στους πολίτες, στις οικογένειες, κοντινό στους νέους και τις νέες μας.

Για να το πετύχουμε, αξιοποιούμε κάθε σημείο επαφής με την Κοινωνία, κάθε ευκαιρία επικοινωνίας της σύγχρονης φυσιογνωμίας, του ρόλου και του έργου της Βουλής.

Αυτό επιδιώκει και η παρούσα έκδοση. Μέσα από την παροχή πληροφοριών και γνώσης, φιλοδοξεί να συμβάλει στην προσπάθεια να γίνουν οι κοινοβουλευτικές διαδικασίες «κτήμα» όλων των πολιτών.

Με την προσδοκία το «άνοιγμα» της Βουλής των Ελλήνων στην Κοινωνία, να φέρει ακόμα περισσότερους επισκέπτες στο Μέγαρο του Κοινοβουλίου, στον υπό διαμόρφωση πολυχώρο στη Λένορμαν, στην αίθουσα της Ολομέλειας, στη Βιβλιοθήκη, στις εκθέσεις, στους χώρους Πολιτισμού, στην ιστοσελίδα της Βουλής, στην Τηλεόραση της Βουλής και, σύντομα, στο Ραδιόφωνο της Βουλής, χαιρετίζω την προσπάθεια αυτής της έκδοσης.

Η Βουλή εργάζεται για να φέρνει τους πολίτες ακόμα πιο κοντά στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες, στην ιστορία του Κοινοβουλευτισμού, στην εξέλιξη της Δημοκρατίας μας. Είναι κοινή δέσμευση.

Δημήτριος Γ. Σιούφας
Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Πρόεδρος του Ιδρύματος της Βουλής
για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

...από το **1974** μέχρι σήμερα έχουν γίνει **12** εθνικές εκλογικές αναμετρήσεις και **6** ευρωεκλογές;

Ο αριθμός των Βουλευτών και Ευρωβουλευτών που αναδείχθηκαν από το 1974 μέχρι σήμερα είναι 1.386.

...το διάστημα Δεκεμβρίου 1974 - Σεπτεμβρίου 2008 στη Βουλή:

Κατατέθηκαν **4.173** νομοσχέδια

Ψηφίσθηκαν **3.708** νομοσχέδια (εκ των οποίων 11 ήταν προτάσεις νόμων)

Κατατέθηκαν **547** προτάσεις νόμων

Συζητήθηκαν **218** προτάσεις νόμων

στο ίδιο διάστημα κατατέθηκαν στη Βουλή:

211.893 Αναφορές

227.384 Ερωτήσεις

7.197 Επερωτήσεις και Επίκαιρες Επερωτήσεις και συζητήθηκαν **2.013**

από το **1987** έως και **3 Οκτωβρίου 2008** κατατέθηκαν:

14.686 Επίκαιρες Ερωτήσεις προς Υπουργούς και συζητήθηκαν **7.667**

από το **1990** έως και **3 Οκτωβρίου 2008** κατατέθηκαν:

728 Επίκαιρες Ερωτήσεις προς τον Πρωθυπουργό και συζητήθηκαν **311**.

... οι Βουλευτές ασκούν τα καθήκοντα τους, ακόμα και όταν δεν παρίστανται στην Αίθουσα της Ολομέλειας;

Αυτό συμβαίνει γιατί οι Βουλευτές έχουν καθημερινά πολλές υποχρεώσεις. Συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και Υποεπιτροπών, σε συναντήσεις εργασίας με εμπειρογνώμονες, πολίτες, δημοσιογράφους και συλλογικούς φορείς. Επίσης, εκπροσωπούν τη Βουλή σε διεθνείς κοινοβουλευτικές συναντήσεις και συμμετέχουν σε συνελεύσεις διεθνών οργανισμών, ενώ παράλληλα μεριμνούν για ζητήματα που αφορούν στην εκλογική τους περιφέρεια.

...η Διακοινοβουλευτική Ένωση, στην οποία συμμετέχει η Βουλή των Ελλήνων, αριθμεί **154** μέλη και **8** δισυσσώμενα;

Η Βουλή είναι μέλος της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, στην οποία μέτουν ως μέλη 154 εθνικά κοινοβούλια κρατών από όλο τον κόσμο και 8 κοινοβούλια χωρίς δικαίωμα ψήφου. Σκοπός της Ένωσης είναι η προώθηση του κοινοβουλευτικού διαλόγου και της ειρήνης, η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η εδραίωση των αντιπροσωπευτικών θεσμών και η υποστήριξη των προσπαθειών των Ηνωμένων Εθνών.

... από τους **1.386** Βουλευτές και Ευρωβουλευτές από το **1974** μέχρι σήμερα, οι **420** έχουν εκδώσει τουλάχιστον ένα βιβλίο;

Από το υλικό της έκθεσης της Βουλής «Βουλευτές και Ευρωβουλευτές συγγραφούν, 1974-2008» προκύπτει ότι τα περισσότερα βιβλία έχουν γράψει οι Βουλευτές και Ευρωβουλευτές νομικοί, οικονομολόγοι και δημοσιογράφοι. Ακόμα, το 68% των βιβλίων που συνέγραψαν εκδόθηκε μετά το 1980 και από τις 123 γυναίκες Βουλευτές οι 40 έχουν συγγραφική δραστηριότητα.

... περισσότεροι από **75.000** επισκέπτες **ξεναγούνται** κάθε χρόνο στους χώρους της Βουλής;

Περίπου 10.000 πολίτες και 65.000 μαθητές και φοιτητές δημόσιων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, σωματεία, και ξένες αποστολές μαθητών και φοιτητών επισκέπτονται ετησίως τη Βουλή.

...**400** περίπου έργα τέχνης κοσμούν σήμερα τους χώρους της Βουλής;

Οι πίνακες ζωγραφικής αποτελούν μέρος της συλλογής Έργων Τέχνης της Βουλής και αφορούν έργα κυρίως Ελλήνων ζωγράφων του 19ου και 20ου αιώνα.

...μπορείτε και εσείς να επισκέπτεστε τη Βουλή των Ελλήνων κάθε Σάββατο και Κυριακή και στις σχολικές γιορτές και αργίες από τις 10.00 έως τις 20.00, με απλή επίδειξη της αστυνομικής σας ταυτότητας;

γνωρίζετε ότι...

...το κτήριο που σήμερα στεγάζει τη Βουλή των Ελλήνων ήταν αρχικά τα **Ανάκτορα του Όθωνα**;

Η ανέγερση των βασιλικών Ανακτόρων ξεκίνησε το 1836 σε σχέδια του Βαυαρού αρχιτέκτονα Φρίντριχ φον Γκέρτνερ και διήρκεσε 7 χρόνια. Το Νοέμβριο του 1929 η Κυβέρνηση Ελευθερίου Βενιζέλου αποφάσισε τη μεταφορά της Βουλής από το παλιό Βουλευτήριο της οδού Σταδίου στο κτήριο των Παλαιών Ανακτόρων.

... την **1η Ιουλίου 1935** πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής στο ανακαινισμένο κτήριο των Παλαιών Ανακτόρων, όπου άρχισαν οι εργασίες της Ε΄ Εθνικής Συνέλευσης με προσωρινό πρόεδρο της Βουλής τον Αντώνιο Αθηνογένη και πρωθυπουργό τον Παναγή Τσαλδάρη;

...στην **Αίθουσα Ελευθερίου Βενιζέλου φυλάσσονται κειμήλια του Ελευθερίου Βενιζέλου**;

Η Βουλή, σε δημοπρασία του Οίκου Sotheby's, αγόρασε το χρυσό στεφάνι αγριελιάς, που πρόσφεραν οι δημοτικοί άρχοντες της χώρας στον Ελευθέριο Βενιζέλο στις 15 Σεπτεμβρίου 1920 σε ένδειξη ευγνωμοσύνης για την υπογραφή της Συνθήκης των Σεβρών. Το στεφάνι είχε χαθεί μετά την αυτοεξορία του Βενιζέλου το 1935 και σήμερα, μαζί με τον χαρακτηριστικό σκούφο που φορούσε, μια ανάγλυφη πλάκα φιλοτεχνημένη από τον Ρωκ-Μελά που αναπαριστά το προφίλ του και ένα πορτραίτο από τον ζωγράφο Γιώργο Ρόρρη, εκτίθενται στην Αίθουσα που από το 1994 φέρει το όνομά του.

...η συλλογή της **Βιβλιοθήκης της Βουλής περιλαμβάνει περίπου 650.000 τόμους βιβλίων, εφημερίδες και περιοδικά, σπάνιες εκδόσεις, χειρόγραφα, κάρτες, ιστορικά αρχεία κ.α.**;

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής διαθέτει επιπλέον πλήρη σειρά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και των Πρακτικών της Βουλής και της Γερουσίας. Είναι ανοιχτή όχι μόνο στους Βουλευτές αλλά και στους επισκέπτες της Βουλής.

ΑΕΤΟΡΡΑΥ
ΝΩΛΙΑΣΣΕΝ
ΖΑΝΙ ΔΡΕΚΟΣ

ΚΑΚΟΣ ΤΩ
ΑΝΤΙΒΕΣ ΜΕ
ΣΝΑΤΟΥΜΑΤ

ΤΕΡΣΟΝ ΤΟ
ΟΚΤΩ
ΤΑΚΑΝ ΜΕΛΙ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Τι είναι η Βουλή

Η Βουλή είναι ο κορυφαίος δημοκρατικός θεσμός, μέσω του οποίου αντιπροσωπεύεται ο λαός.

Η Ολομέλεια και το Τμήμα

Η Ολομέλεια της Βουλής αποτελείται από το σύνολο των Βουλευτών, οι οποίοι εκλέγονται στις βουλευτικές εκλογές. Οι εκλογές διεξάγονται κάθε τέσσερα χρόνια, εκτός αν η Βουλή διαλυθεί νωρίτερα. Το χρονικό διάστημα μεταξύ δύο εκλογικών αναμετρήσεων αποτελεί μία «Βουλευτική Περίοδο». Οι Βουλευτικές Περίοδοι αριθμούνται σε συνεχή σειρά από το 1974 και με ελληνική αρίθμηση. Σήμερα διανύουμε τη δωδέκατη (1Β) Βουλευτική Περίοδο.

Κατά τη διάρκεια της Βουλευτικής Περιόδου, η Βουλή συνέρχεται σε τακτικές Συνόδους (από το Σύνταγμα προβλέπεται και η σύγκληση της Βουλής σε έκτακτες και ειδικές Συνόδους).

Η Ολομέλεια της Βουλής συνέρχεται σε τακτική Σύνοδο την πρώτη Δευτέρα του Οκτωβρίου κάθε έτους. Η διάρκεια της τακτικής Συνόδου δε μπορεί να είναι μικρότερη των πέντε μηνών. Σε τακτική Σύνοδο συγκαλείται η Ολομέλεια της Βουλής μέσα σε τριάντα ημέρες από τη διεξαγωγή των Βουλευτικών εκλογών.

Η Ολομέλεια της Βουλής ασκεί κατεξοχήν τις αρμοδιότητες του νομοθετικού έργου και του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Κατά τη διάρκεια της διακοπής των εργασιών της Βουλής, δηλαδή κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ δύο Συνόδων, μέρος του Νομοθετικού Έργου αλλά και του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου ασκείται από τρεις συνθέσεις του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής.

Στο Τμήμα Διακοπής των Εργασιών της Βουλής μετέχει το ένα τρίτο του όλου αριθμού των Βουλευτών. Η σύνθεσή του αλλάζει περιοδικά, με τρόπο που να εξασφαλίζει την ισόχρονη, κατά το δυνατό, συμμετοχή σε αυτό όλων των Βουλευτών.

Η Βουλή αποφασίζει

Η Ολομέλεια της Βουλής αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το 1/4 του όλου αριθμού των Βουλευτών (75 βουλευτές). Οι περιπτώσεις που απαιτούν ειδική πλειοψηφία αναφέρονται στο Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής.

Η είσοδος στην Αίθουσα Συνεδριάσεων της Βουλής από το Περιστύλιο

Η Βουλή νομοθετεί

Η νομοθετική λειτουργία, δηλαδή η ψήφιση των νόμων και ο κοινοβουλευτικός έλεγχος προς την Κυβέρνηση, αποτελούν τον πυρήνα του κοινοβουλευτικού έργου.

Τη νομοθετική πρωτοβουλία έχει είτε η Κυβέρνηση, δηλαδή ένας ή περισσότεροι Υπουργοί της, είτε οι Βουλευτές, ατομικά ή συλλογικά. Οι Υπουργοί καταθέτουν στη Βουλή τα νομοσχέδια (ή σχέδια νόμου), τροπολογίες και προσθήκες. Αντίστοιχα, οι Βουλευτές καταθέτουν στη Βουλή προτάσεις νόμων, τροπολογίες και προσθήκες, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το Σύνταγμα για την υποβολή τους.

Η κατάθεση των νομοσχεδίων και των προτάσεων νόμων στη Βουλή

Τα νομοσχέδια και οι προτάσεις νόμων συνοδεύονται από **αιτιολογική έκθεση**, η οποία επεξηγεί αναλυτικά τους στόχους των νομοσχεδίων και των προτάσεων νόμων. Εφόσον συνεπάγονται επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, συνοδεύονται από **έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους**, η οποία προσδιορίζει τα έσοδα και τις δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων. Σε περίπτωση νομοσχεδίου που συνεπάγεται δαπάνη ή ελάττωση εσόδων, ως υποχρεωτικό συνοδευτικό έγγραφο υποβάλλεται η **ειδική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών και του αρμόδιου Υπουργού**, η οποία αναφέρει τον τρόπο κάλυψης της δαπάνης. Επιπλέον, υποβάλλεται και η **έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής**, που επεξεργάζεται νομοτεχνικά τις προτεινόμενες διατάξεις.

Τα νομοσχέδια και οι προτάσεις νόμων κατατίθενται στη Διεύθυνση Νομοθετικού Έργου της Βουλής. Στη συνέχεια, ανακοινώνονται στο Σώμα, δηλαδή ενώπιον των Βουλευτών, και παραπέμπονται είτε για επεξεργασία και εξέταση είτε για συζήτηση και ψήφιση στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή της Βουλής.

Η Βουλή συζητά και ψηφίζει τα νομοσχέδια και τις προτάσεις νόμων

Μετά την επεξεργασία τους ή τη συζήτηση και ψήφισή τους από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή, τα νομοσχέδια και οι προτάσεις νόμων εγγράφονται στην Ημερήσια Διάταξη Νομοθετικού Έργου της Βουλής προς συζήτηση και ψήφιση από την Ολομέλεια της Βουλής. Στο Τμήμα Διακοπής των Εργασιών της Βουλής συζητούνται όλα τα νομοσχέδια, εκτός από αυτά που ανήκουν στην αρμοδιότητα της Ολομέλειας.

Τα νομοσχέδια συζητούνται και ψηφίζονται σε τρία στάδια...

Συζητούνται και ψηφίζονται κατ' αρχήν

Στο στάδιο αυτό οι αρμόδιοι Υπουργοί και οι Βουλευτές εκφράζουν την άποψή τους επί του σκοπού και του περιεχομένου των προτεινόμενων διατάξεων.

1

Συζητούνται και ψηφίζονται κατ' άρθρο

Αφού η Βουλή ψηφίσει το νομοσχέδιο επί της αρχής, συζητά και ψηφίζει τα άρθρα του νομοσχεδίου.

2

Ψηφίζονται στο σύνολο

Μετά την ψήφιση των άρθρων, η Βουλή ψηφίζει και στο σύνολο το νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε με τις τυχόν υποβληθείσες προσθήκες ή τροπολογίες που έγιναν δεκτές κατά τη συζήτησή του κατ' άρθρο.

3

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει και δημοσιεύει τους νόμους που έχουν ψηφισθεί από τη Βουλή, αφού προηγουμένως υπογραφούν από τους αρμόδιους Υπουργούς.

*

Επιπλέον...

Στο νομοθετικό έργο της Βουλής, εκτός από την ψήφιση των νόμων, περιλαμβάνονται οι εξής αρμοδιότητες:

- **Η Αναθεώρηση του Συντάγματος**
- **Η ψήφιση του Κανονισμού της Βουλής**
- **Η ψήφιση του προϋπολογισμού, του απολογισμού και του γενικού ισολογισμού του Κράτους καθώς και η ψήφιση του προϋπολογισμού και του απολογισμού της Βουλής**
- **Η έγκριση των προγραμμάτων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης**
- **Η απόφαση για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος**

Η Βουλή ελέγχει

Η Κυβέρνηση υπόκειται στον έλεγχο της Βουλής, όπως προβλέπεται στο Σύνταγμα και τον Κανονισμό της.

Η ψήφος εμπιστοσύνης

Η Κυβέρνηση οφείλει να έχει την εμπιστοσύνη της Βουλής. Έτσι κάθε φορά που σχηματίζεται νέα Κυβέρνηση (μετά από βουλευτικές εκλογές ή μετά από παραίτηση της προηγούμενης), οφείλει να εμφανίζεται ενώπιον της Βουλής και να ζητά ψήφο εμπιστοσύνης. Η Κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα και όποτε άλλοτε θελήσει κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου να ζητήσει από τη Βουλή ψήφο εμπιστοσύνης. Αντίστοιχα, από την ίδια τη Βουλή μπορεί να υποβληθεί πρόταση δυσπιστίας, δηλαδή να αμφισβητηθεί η εμπιστοσύνη της Βουλής προς την Κυβέρνηση. Η πρόταση δυσπιστίας πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από 50 τουλάχιστον Βουλευτές (το ένα έκτο του όλου αριθμού) και να αναφέρει σαφώς τα θέματα για τα οποία θα διεξαχθεί η συζήτηση. Για να γίνει δεκτή η πρόταση δυσπιστίας, δηλαδή για να αποδειχθεί ότι η Κυβέρνηση δεν διαθέτει πλέον την εμπιστοσύνη της Βουλής, πρέπει να υπερψηφιστεί από την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών, δηλαδή από 151 Βουλευτές.

Άλλα μέσα Κοινοβουλευτικού ελέγχου...

Η πρόταση δυσπιστίας δεν είναι το μόνο μέσο ελέγχου της Κυβέρνησης από τη Βουλή. Το Σύνταγμα και, κυρίως, ο Κανονισμός της Βουλής προβλέπουν και άλλα μέσα άσκησης του Κοινοβουλευτικού ελέγχου. Με αυτά, είτε ζητούνται πληροφορίες και διευκρινίσεις από την Κυβέρνηση, είτε ασκείται έλεγχος για την πολιτική της σε έναν ορισμένο τομέα για πράξεις ή παραλείψεις της.

Οι αναφορές

Οι πολίτες, μεμονωμένα ή συλλογικά, μπορούν να απευθύνουν εγγράφως και επωνύμως παράπονα ή αιτήματα στη Βουλή. Οι Βουλευτές που επιθυμούν να υιοθετήσουν αναφορά την προσυπογράφουν κατά την κατάθεσή της ή το δηλώνουν κατά την ανακοίνωσή της στη Βουλή. Ο Υπουργός είναι υποχρεωμένος να απαντήσει εγγράφως εντός 25 ημερών στην αναφορά την οποία έχει υιοθετήσει Βουλευτής.

Οι ερωτήσεις

Οι Βουλευτές μπορούν να απευθύνουν εγγράφως στους Υπουργούς ερωτήσεις για οποιαδήποτε δημόσια υπόθεση. Οι ερωτήσεις αυτές αποσκοπούν στην ενημέρωση της Βουλής σχετικά με την υπόθεση αυτή. Οι Υπουργοί οφείλουν να απαντούν εγγράφως εντός 25 ημερών.

Οι επίκαιρες ερωτήσεις

Κάθε Βουλευτής έχει δικαίωμα, για θέματα που άπτονται της άμεσης επικαιρότητας, να υποβάλει γραπτές επίκαιρες ερωτήσεις προς τον Πρωθυπουργό ή τους Υπουργούς, οι οποίοι απαντούν προφορικά. Επίκαιρες ερωτήσεις συζητούνται στην Ολομέλεια αλλά και στο Τμήμα Διακοπής των Εργασιών της Βουλής στην πρώτη και τρίτη σύνθεσή του.

Οι επερωτήσεις

Οι επερωτήσεις αποσκοπούν στον έλεγχο της Κυβέρνησης για πράξεις ή παραλείψεις της. Οι επερωτήσεις συζητούνται στην Ολομέλεια της Βουλής. Εάν υπάρχουν περισσότερες επερωτήσεις για το ίδιο θέμα, η Βουλή μπορεί να αποφασίσει ταυτόχρονη συζήτησή τους ή ακόμη και γενίκευση της συζήτησης.

Οι επίκαιρες επερωτήσεις

Για θέματα της άμεσης επικαιρότητας κάθε Βουλευτής έχει το δικαίωμα να υποβάλει επίκαιρες επερωτήσεις. Οι επίκαιρες επερωτήσεις συζητούνται στην Ολομέλεια αλλά και στο Τμήμα Διακοπής των Εργασιών της Βουλής στην πρώτη και τρίτη σύνθεσή του. Η διαδικασία συζήτησης που προβλέπει ο Κανονισμός για τις επερωτήσεις εφαρμόζεται και στις επίκαιρες επερωτήσεις.

Επίκαιρες ερωτήσεις προς τον Πρωθυπουργό (Ώρα του Πρωθυπουργού)

Ο Πρωθυπουργός μία φορά την εβδομάδα απαντά σε δύο τουλάχιστον επίκαιρες ερωτήσεις, που απευθύνονται στον ίδιο. Στη συζήτηση που διεξάγεται στην Ολομέλεια της Βουλής λαμβάνουν το λόγο ο Πρωθυπουργός και ο Βουλευτής που έχει υποβάλει την επίκαιρη ερώτηση. Οι περισσότερες επίκαιρες ερωτήσεις υποβάλλονται από τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών ομάδων, αλλά και οι Βουλευτές έχουν τη δυνατότητα να απευθύνουν επίκαιρες ερωτήσεις προς τον Πρωθυπουργό. Εάν το θέμα της επίκαιρης ερώτησης που απευθύνεται στον Πρωθυπουργό είναι της αποκλειστικής αρμοδιότητας Υπουργού, τότε απαντά ο αρμόδιος Υπουργός. Από τον Οκτώβριο του 2007 έως και τον Ιούνιο του 2008 συζητήθηκαν 43 επίκαιρες ερωτήσεις που απευθύνονταν στον Πρωθυπουργό. Ο Πρωθυπουργός απάντησε σε 30 και οι αρμόδιοι Υπουργοί σε 13.

Οι αιτήσεις κατάθεσης εγγράφων

Οι Βουλευτές έχουν το δικαίωμα να ζητούν εγγράφως από τους Υπουργούς την κατάθεση εγγράφων σχετικών με κάποια δημόσια υπόθεση. Ο Υπουργός οφείλει να καταθέσει εντός 30 ημερών τα ζητούμενα έγγραφα. Ωστόσο δεν κατατίθενται έγγραφα που αφορούν διπλωματικό, στρατιωτικό ή σχετικό με την ασφάλεια του Κράτους ζήτημα.

Οι συζητήσεις με πρωτοβουλία Βουλευτών

Τόσο στις Διαρκείς Επιτροπές όσο και στην Ολομέλεια μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να διεξάγονται με πρωτοβουλία Βουλευτών συζητήσεις για θέματα γενικότερης σημασίας ή ενδιαφέροντος.

Ο έλεγχος επί των Ανεξάρτητων Αρχών

Κάθε Ανεξάρτητη Αρχή υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους έκθεση για τα πεπραγμένα της κατά το προηγούμενο έτος. Η έκθεση διαβιβάζεται είτε στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, είτε στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή ή σε άλλη συνιστώμενη επιτροπή, οι οποίες υποβάλλουν τα πορίσματα των συζητήσεών τους στον Πρόεδρο της Βουλής. Ο Πρόεδρος τα υποβάλλει στην Κυβέρνηση και στην ελεγχόμενη αρχή. Επί των πορισμάτων μπορεί να διεξαχθεί συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής χωρίς τη διεξαγωγή ψηφοφορίας.

Πληροφόρηση και ενημέρωση της Βουλής

Για την έγκαιρη και υπεύθυνη πληροφόρηση της Βουλής ο Πρωθυπουργός μπορεί να ζητήσει να κάνει ανακοινώσεις ή δηλώσεις στη Βουλή για οποιαδήποτε σοβαρή δημόσια υπόθεση. Στην περίπτωση αυτή διεξάγεται σύντομη συζήτηση, στην οποία συμμετέχουν οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων. Με την τελευταία τροποποίηση του Κανονισμού το 2008, και οι Υπουργοί ενημερώνουν τη Βουλή για σοβαρά θέματα της αρμοδιότητάς τους.

Προ Ημερησίας Διατάξεως Συζητήσεις

Αφορούν εθνικά θέματα ή θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος και διεξάγονται σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων. Σε αυτές τις συζητήσεις μιλούν ο Πρωθυπουργός, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων καθώς και ένας ή δύο Υπουργοί. Σε κάθε σύνοδο, πέντε «προ Ημερησίας Διατάξεως Συζητήσεις» καθορίζονται από την Αντιπολίτευση.

Άλλες αρμοδιότητες της Βουλής

Εκτός από το νομοθετικό έργο και τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, στις αρμοδιότητες της Βουλής συμπεριλαμβάνονται:

- 1. Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας.**
- 2. Η εκλογή του Προέδρου και του Προεδρείου της Βουλής.**

Το Πρόγραμμα της Βουλής

	Συνεδριάσεις Ολομέλειας		
	Νομοθετικό Έργο	Κοινοβουλευτικός Έλεγχος	Επιτροπές
Δευτέρα	-	Ώρα 18.00 Επίκαιρες ερωτήσεις και επερώτηση	Από 14.00
Τρίτη	Ώρα 18.00	Ώρα 18.00 Αναφορές-Ερωτήσεις	Πρωί και μέχρι 18.00
Τετάρτη	Ώρα 10.00	-	Από 15.00 έως 19.00
Πέμπτη	Ώρα 09.30	Ώρα 09.30 Επίκαιρες ερωτήσεις	Από 15.00 έως 19.00
Παρασκευή	-	Ώρα 10.00 Επίκαιρες ερωτήσεις και επερώτηση	-

Εθνικές εκλογές και Βουλευτές

Εκλογές και Δικαίωμα ψήφου

Οι εθνικές βουλευτικές εκλογές διεξάγονται ταυτόχρονα, σε ολόκληρη την ελληνική Επικράτεια ανά 4 χρόνια ή και νωρίτερα. Νόμος που ψηφίζεται με πλειοψηφία των 2/3 του όλου αριθμού των βουλευτών μπορεί να ορίζει τα σχετικά με την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος από τους εκλογείς που βρίσκονται εκτός της ελληνικής Επικράτειας.

Το εκλογικό σώμα, δηλαδή το σύνολο των πολιτών με δικαίωμα ψήφου, επιλέγει τους αντιπροσώπους του, οι οποίοι, σε όλη τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου, ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπουν το Σύνταγμα και οι νόμοι.

Δικαίωμα ψήφου έχουν όλοι οι πολίτες που...

- έχουν ελληνική ιθαγένεια,
- έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους,
- έχουν ικανότητα για δικαιοπραξία,
- δεν έχουν υποστεί αμετάκλητη ποινική καταδίκη για κάποιο από τα εγκλήματα για τα οποία προβλέπεται η ποινή της στέρησης του δικαιώματος της ψήφου.

Βουλευτές και Δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας

Η Βουλή σήμερα αποτελείται από 300 Βουλευτές, που εκλέγονται για 4 χρόνια από την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.

Ο ακριβής αριθμός τους, ο οποίος δεν μπορεί να είναι κατώτερος των 200 ούτε ανώτερος των 300, ορίζεται με νόμο, ενώ ο αριθμός των Βουλευτών ανά εκλογική περιφέρεια ορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα, βάσει του νόμιμου πληθυσμού της περιφέρειας, όπως προκύπτει από την τελευταία απογραφή.

Δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τη διεκδίκηση του βουλευτικού αξιώματος έχουν όσοι...

- έχουν ελληνική ιθαγένεια,
- έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους κατά την ημέρα της εκλογής,
- δεν εμπίπτουν σε κάποιο από τα κωλύματα εκλογιμότητας που προβλέπει το Σύνταγμα.

Βουλευτές Επικρατείας

Μέρος της Βουλής, όχι μεγαλύτερο από το ένα εικοστό του όλου αριθμού των Βουλευτών, δηλαδή 15 Βουλευτές στους 300, μπορεί να εκλέγεται ενιαία σε ολόκληρη την Επικράτεια.

Με νόμο προβλέπεται η κατανομή των εδρών για τους Βουλευτές Επικρατείας στα κόμματα. Σήμερα οι Βουλευτές Επικρατείας είναι 12.

Ανεξάρτητοι Βουλευτές

Οι Βουλευτές που δεν ανήκουν σε καμία Κοινοβουλευτική Ομάδα θεωρούνται ανεξάρτητοι.

Τα αποτελέσματα των εκλογών της 16ης Σεπτεμβρίου 2007

Εγγεγραμμένοι	9.921.343	Ψήφισαν	74.14%
Έγκυρα	97.33%	Άκυρα/Λευκά	2.67%

Κόμμα	%	Ψήφοι	Έδρες
Ν.Δ.	41,83	2.995.321	152
Π.Α.Σ.Ο.Κ.	38,10	2.727.702	102
Κ.Κ.Ε.	8,15	583.768	22
ΣΥ.ΡΙΖ.Α.	5,04	361.216	14
Λ.Α.Ο.Σ.	3,80	271.761	10
ΑΛΛΑ ΚΟΜΜΑΤΑ	3,08	220.142	-

Η σύνθεση της Βουλής των Ελλήνων (Νοέμβριος 2008)

■ ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	151
■ ΠΑ.ΣΟ.Κ.	102
■ Κ.Κ.Ε.	22
■ ΣΥ.ΡΙΖ.Α.	14
■ ΛΑ.Ο.Σ.	10
□ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ	1

Πρόεδροι της Δημοκρατίας και Πρωθυπουργοί από το 1974 έως σήμερα

Πρόεδροι της Δημοκρατίας

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται από τη Βουλή με ονομαστική (φανερή) ψηφοφορία και για περίοδο πέντε ετών. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου επιτρέπεται μια φορά μόνο.

Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται, σύμφωνα με το Σύνταγμα, εκείνος που συγκέντρωσε την πλειοψηφία των δύο τρίτων (δηλαδή 200 ψήφοι) του συνολικού αριθμού των βουλευτών. Αν δεν συγκεντρωθεί αυτή η πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ύστερα από πέντε ημέρες.

Αν δεν επιτευχθεί και στη δεύτερη ψηφοφορία η πλειοψηφία των δύο τρίτων (δηλαδή 200 ψήφοι) αυτή επαναλαμβάνεται ύστερα από πέντε ημέρες και εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκείνος που συγκέντρωσε την πλειοψηφία των τριών πέμπτων (δηλαδή 180 ψήφοι) του συνολικού αριθμού των Βουλευτών.

Αν δεν επιτευχθεί ούτε και στην τρίτη ψηφοφορία η αυξημένη πλειοψηφία των τριών πέμπτων (δηλαδή 180 ψήφοι), τότε η Βουλή διαλύεται μέσα σε δέκα ημέρες από την ψηφοφορία και προκηρύσσονται εκλογές για την ανάδειξη νέας Βουλής. Η Βουλή που αναδεικνύεται από τις νέες εκλογές, αμέσως μόλις συγκροτηθεί σε Σώμα, εκλέγει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με την πλειοψηφία των τριών πέμπτων (δηλαδή 180 ψήφοι) του συνολικού αριθμού των Βουλευτών.

Αν δεν επιτευχθεί η πλειοψηφία των τριών πέμπτων, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία μέσα σε πέντε ημέρες και εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκείνος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία (δηλαδή 151 ψήφοι) του συνολικού αριθμού των Βουλευτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Μιχαήλ Στασινόπουλος
(1974 - 1975)

Κωνσταντίνος Τσάτσος
(1975 - 1980)

Κωνσταντίνος Καραμανλής
(1980 - 1985, 1990 - 1995)

Χρήστος Σαρτζετάκης
(1985 - 1990)

Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος
(1995 - 2005)

Κάρολος Παπούλιας
(2005 -...)

Αν δεν επιτευχθεί η απόλυτη πλειοψηφία (δηλαδή 151 ψήφοι) η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ακόμη μία φορά, ύστερα από πέντε ημέρες, μεταξύ των δύο προσώπων που πλειοψήφισαν και εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκείνος που συγκέντρωσε τη σχετική πλειοψηφία.

Πρόεδροι της Δημοκρατίας από το 1974 έως σήμερα

Πρόεδροι της Δημοκρατίας που εξελέγησαν από το 1974 έως σήμερα είναι οι:

- **Μιχαήλ Στασινόπουλος**
(Προσωρινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας)
από 18-12-1974 έως 18-06-1975
- **Κωνσταντίνος Τσάτσος**
από 19-06-1975 έως 04-05-1980
- **Κωνσταντίνος Καραμανλής**
από 05-05-1980 έως 10-03-1985 και
από 04-05-1990 έως 09-03-1995

Σημείωση: στο διάστημα από 10-03-1985 μέχρι 28-03-1985 καθήκοντα Προέδρου Δημοκρατίας άσκησε, σύμφωνα με το Σύμφωνο, ο Πρόεδρος της Βουλής Ιωάννης Αλευράς.

- **Χρήστος Σαρτζετάκης**
από 28-03-1985 έως 03-05-1990
- **Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος**
από 10-03-1995 έως 10-03-2000 και
από 11-03-2000 έως 11-03-2005
- **Κάρολος Παπούλιας**
από 12-03-2005 -...

Πρωθυπουργοί

Αμέσως μετά τις εκλογές ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναθέτει εντολή σχηματισμού κυβέρνησης στον Αρχηγό του κόμματος που διαθέτει στη Βουλή την απόλυτη πλειοψηφία των εδρών (τουλάχιστον 151 έδρες).

Αν κανένα κόμμα δεν διαθέτει την απόλυτη πλειοψηφία, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέχει στον Αρχηγό του κόμματος με σχετική πλειοψηφία διερευνητική εντολή, για να διερευνηθεί η δυνατότητα σχηματισμού Κυβέρνησης που να απολαμβάνει την εμπιστοσύνη της Βουλής.

Αν δεν διαπιστωθεί αυτή η δυνατότητα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέχει διερευνητική εντολή στον Αρχηγό του δεύτερου σε κοινοβουλευτική δύναμη κόμματος και αν δεν τελεσφορήσει και αυτή, στον Αρχηγό του τρίτου σε κοινοβουλευτική δύναμη κόμματος. Κάθε διερευνητική εντολή ισχύει για τρεις ημέρες. Αν οι διερευνητικές εντολές δεν τελεσφορήσουν, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καλεί τους Αρχηγούς των κομμάτων και αν επιβεβαιωθεί η αδυναμία σχηματισμού

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Κωνσταντίνος Καραμανλής
(1974 - 1980)

Γεώργιος Ράλλης
(1980 - 1981)

Ανδρέας Παπανδρέου
(1981 - 1989, 1993 - 1996)

Τζαννής Τζαννετάκης
(02.07.1989 - 12.10.1989)

Ξενοφών Ζολώτας
(23.11.1989 - 11.04.1990)

Κωνσταντίνος Μητσοτάκης
(1990 - 1993)

Κώστας Σημίτης
(1996 - 2004)

Κώστας Καραμανλής
(2004 - ...)

Κυβέρνησης που να έχει την εμπιστοσύνη της Βουλής, επιδιώκει το σχηματισμό Κυβέρνησης από όλα τα κόμματα της Βουλής για τη διενέργεια εκλογών. Σε περίπτωση αποτυχίας, αναθέτει στον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου το σχηματισμό Κυβέρνησης, όσο το δυνατόν ευρύτερης αποδοχής, για τη διενέργεια εκλογών, και διαλύει τη Βουλή.

Στη χώρα μας, από το 1974 έως σήμερα, από τις εκλογές προκύπτουν κατά κανόνα αυτοδύναμες κυβερνήσεις από το πρώτο σε δύναμη κοινοβουλευτικό κόμμα. Εξαιρεση αποτελούν οι κυβερνήσεις που πρόέκυψαν μετά τις εκλογές της 18ης Ιουνίου 1989 και της 5ης Νοεμβρίου 1989, στο σχηματισμό των οποίων συμμετείχαν περισσότερα κόμματα.

Πρωθυπουργοί από το 1974 έως σήμερα

Κατά τη μεταπολιτευτική περίοδο από το 1974 έως σήμερα οι Πρωθυπουργοί που έλαβαν ψήφο εμπιστοσύνης είναι:

- **Κωνσταντίνος Καραμανλής**
από 21-11-1974 έως 28-11-1977 και
από 28-11-1977 έως 10-05-1980

Σημείωση: Διετέλεσε Πρωθυπουργός στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας από 24-07-1974 έως 21-11-1974.

- **Γεώργιος Ράλλης**
από 10-05-1980 έως 21-10-1981
- **Ανδρέας Παπανδρέου**
από 21-10-1981 έως 05-06-1985
από 05-06-1985 έως 02-07-1989 και
από 13-10-1993 έως 22-01-1996
- **Τζαννής Τζαννετάκης**
από 02-07-1989 έως 12-10-1989
- **Ξενοφών Ζολώτας**
από 23-11-1989 έως 11-04-1990
- **Κωνσταντίνος Μητσοτάκης**
από 11-04-1990 έως 13-10-1993
- **Κώστας Σημίτης**
από 22-01-1996 έως 25-09-1996
από 25-09-1996 έως 13-04-2000 και
από 13-04-2000 έως 10-03-2004
- **Κώστας Καραμανλής**
από 10-03-2004 έως 19-09-2007 και
από 19-09-2007 - ...

Οργάνωση και λειτουργία της Βουλής

Το Προεδρείο

Το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων αποτελείται από:

- τον **Πρόεδρο της Βουλής**
- **επτά (7) Αντιπροέδρους**
- **τρεις (3) Κοσμήτορες**
- **έξι (6) Γραμματείς**

Κύριο χαρακτηριστικό είναι η **διακομματική του σύνθεση**. Έτσι, ο πρώτος, ο δεύτερος και ο τρίτος Αντιπρόεδρος, δύο Κοσμήτορες και τέσσερις γραμματείς προέρχονται από τη συμπολίτευση, ο τέταρτος Αντιπρόεδρος, ένας Κοσμήτορας και ένας Γραμματέας προέρχονται υποχρεωτικά από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, ο πέμπτος Αντιπρόεδρος και ένας Γραμματέας από τη δεύτερη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αντιπολίτευσης, ο έκτος αντιπρόεδρος από την τρίτη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αντιπολίτευσης και ο έβδομος Αντιπρόεδρος από την τέταρτη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αντιπολίτευσης.

Τα μέλη του Προεδρείου είναι υποχρεωτικά βουλευτές, ενώ η ιδιότητα μέλους του Προεδρείου είναι ασυμβίβαστη με αυτή του Υπουργού ή του Υφυπουργού. Αν ένα μέλος του Προεδρείου αποδεχθεί θέση Υπουργού ή Υφυπουργού, θεωρείται πως παραιτείται αυτοδικαίως από μέλος του Προεδρείου της Βουλής.

Ο Πρόεδρος της Βουλής και οι επτά Αντιπρόεδροι εκλέγονται στην αρχή κάθε περιόδου και για όλη τη διάρκειά της. Η θητεία των Κοσμητόρων και των Γραμματέων διαρκεί όσο και η τακτική Σύνοδος της Βουλής των Ελλήνων για την οποία εκλέχθηκαν.

Δημήτριος Γ. Σιούφας

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Γεώργιος Σούρλας
Α΄ Αντιπρόεδρος

Έλσα Παπαδημητρίου
Β΄ Αντιπρόεδρος

Αναστάσιος Νεράντζης
Γ΄ Αντιπρόεδρος

Φίλιππος Πετσάλνικος
Δ΄ Αντιπρόεδρος

Βέρα Νικολαΐδου
Ε΄ Αντιπρόεδρος

Γιάννης Δραγασάκης
ΣΤ΄ Αντιπρόεδρος

Βαΐτης Αποστολάτος
Ζ΄ Αντιπρόεδρος

Νίκος Στεφάνου

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΒΟΥΛΗΣ

Δημήτρης Παπαγιάννης

ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ο Πρόεδρος της Βουλής

Η εκλογή του Προέδρου της Βουλής είναι μια από τις πιο σημαντικές στιγμές της λειτουργίας του Κοινοβουλίου.

Ο Πρόεδρος εκλέγεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών, δηλαδή με 151 ψήφους. Εάν δεν επιτευχθεί η απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και ο Πρόεδρος της Βουλής εκλέγεται με σχετική πλειοψηφία.

Ο Πρόεδρος της Βουλής διευθύνει τις εργασίες του Σώματος και εκπροσωπεί τη Βουλή σε διεθνείς κοινοβουλευτικούς οργανισμούς και στις διμερείς διακοινοβουλευτικές συναντήσεις. Προϊσταται των υπηρεσιών της Βουλής και συντονίζει τις δραστηριότητές τους.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, ο Πρόεδρος της Βουλής αναπληρώνει προσωρινά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όταν απουσιάζει στο εξωτερικό περισσότερο από δέκα ημέρες, αν πεθάνει, παραιτηθεί, κηρυχθεί έκπτωτος ή αν κωλύεται για οποιονδήποτε λόγο να ασκήσει τα καθήκοντά του.

Ο Γενικός Γραμματέας της Βουλής και ο Ειδικός Γραμματέας αποτελούν τους άμεσους συνεργάτες του Προέδρου και τον υποστηρίζουν στην εποπτεία των υπηρεσιών του Κοινοβουλίου.

Από την έναρξη ισχύος του Συντάγματος του 1975, Πρόεδροι της Βουλής των Ελλήνων έχουν διατελέσει οι:

- **Κωνσταντίνος Παπακωνσταντίνου**
από 21-11-1974 έως 11-12-1977
- **Δημήτριος Παπασπύρου**
από 12-12-1977 έως 16-11-1981
- **Ιωάννης Αλευράς**
από 17-11-1981 έως 17-06-1985 και
από 18-06-1985 έως 03-07-1989
- **Αθανάσιος Τσαλδάρης**
από 04-07-1989 έως 20-11-1989
από 21-11-1989 έως 21-04-1990 και
από 22-04-1990 έως 21-10-1993
- **Απόστολος Κακλαμάνης**
από 22-10-1993 έως 07-10-1996
από 08-10-1996 έως 20-04-2000 και
από 21-04-2000 έως 18-03-2004
- **Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα**
από 19-03-2004 έως 26-09-2007
- **Δημήτριος Γ. Σιούφας**
από 27-09-2007 -

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Κωνσταντίνος Παπακωνσταντίνου
(1974-1977)

Δημήτριος Παπασπύρου
(1977-1981)

Ιωάννης Αλευράς
(1981-1989)

Αθανάσιος Τσαλδάρης
(1989-1993)

Απόστολος Κακλαμάνης
(1993-2004)

Άννα Μπενάκη- Ψαρούδα
(2004-2007)

Δημήτριος Γ. Σιούφας
(2007-)

Αντιπρόεδροι, Κοσμήτορες και Γραμματείς

Οι Αντιπρόεδροι αναπληρώνουν τον Πρόεδρο στη διεύθυνση των Κοινοβουλευτικών εργασιών. Επιπλέον, εκπροσωπούν συχνά τον Πρόεδρο και τη Βουλή σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Οι Κοσμήτορες επικουρούν τον Πρόεδρο σε οργανωτικά και λειτουργικά ζητήματα της Βουλής ή σε άλλες αρμοδιότητες που τους αναθέτει ο Πρόεδρος με απόφασή του, ενώ **οι Γραμματείς** επικουρούν τον Πρόεδρο στις συνεδριάσεις της Βουλής και έχουν όσες επιπλέον αρμοδιότητες τους αναθέτει ο Πρόεδρος.

Η Διάσκεψη των Προέδρων

Είναι το διακομματικό συλλογικό όργανο που συστάθηκε με τον Κανονισμό της Βουλής του 1987 και αναγνωρίστηκε συνταγματικά με την αναθεώρηση του 2001. Αποστολή του είναι η καλύτερη οργάνωση των εργασιών της Βουλής μέσα από τη συνεργασία του Προεδρείου και όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων.

Αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους Αντιπροέδρους της Βουλής, τους διατελέσαντες Προέδρους της Βουλής εφόσον έχουν εκλεγεί Βουλευτές, τους Προέδρους των Διαρκών Επιτροπών, τον Πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και έναν εκπρόσωπο των ανεξάρτητων βουλευτών (εφόσον οι τελευταίοι είναι τουλάχιστον πέντε).

Η Διάσκεψη των Προέδρων συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μία φορά την εβδομάδα. Αποστολή της είναι να εξετάζει την ημερήσια διάταξη των εργασιών της Βουλής, να οργανώνει τη διεξαγωγή του νομοθετικού έργου, να αποφασίζει για τη διεξαγωγή οργανωμένης συζήτησης και να ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που της αναγνωρίζει το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός της Βουλής.

Μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, η Διάσκεψη των Προέδρων έχει την αρμοδιότητα να επιλέγει με ομοφωνία ή με πλειοψηφία των 4/5 των μελών της τα μέλη των Ανεξάρτητων Αρχών που προβλέπονται από το Σύνταγμα, ενώ ασκεί επίσης, την κοινοβουλευτική τους εποπτεία.

Οι Ανεξάρτητες Αρχές, των οποίων η σύσταση προβλέπεται από το Σύνταγμα, είναι οι εξής:

- **Ο Συνήγορος του Πολίτη**
- **Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού**
- **Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης**
- **Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών**
- **Η Αρχή Προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα**

Οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες

Κοινοβουλευτική Ομάδα σχηματίζεται όταν υπάρχουν τουλάχιστον δέκα (10) βουλευτές που ανήκουν στο ίδιο κόμμα. Κάθε Βουλευτής μπορεί να ανήκει σε μία μόνο κοινοβουλευτική ομάδα. Κοινοβουλευτική Ομάδα μπορεί να συγκροτηθεί και από πέντε (5) βουλευτές, εφόσον το κόμμα τους παρουσίασε ψηφοδέλτια στα δύο τρίτα (2/3) των εκλογικών περιφερειών της χώρας και συγκέντρωσε πανελλαδικά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί του συνολικού αριθμού των έγκυρων ψηφοδελτίων.

Ο Αρχηγός του κόμματος θεωρείται και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, εφόσον έχει εκλεγεί βουλευτής. Μπορεί να ορίσει μέχρι δύο αναπληρωτές - εκπροσώπους του. Τρεις αναπληρωτές - εκπροσώπους μπορούν να ορίσουν μόνο ο Πρόεδρος της μεγαλύτερης σε δύναμη Κοινοβουλευτικής Ομάδας που μετέχει στην Κυβέρνηση και ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Ο Πρόεδρος της μεγαλύτερης σε δύναμη Κοινοβουλευτικής Ομάδας που δεν μετέχει στην Κυβέρνηση αποκαλείται Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Σήμερα, με βάση τα αποτελέσματα των εκλογών της 16ης Σεπτεμβρίου 2007, εκπροσωπούνται στη Βουλή 5 κοινοβουλευτικές ομάδες: Ν.Δ., ΠΑ.ΣΟ.Κ., Κ.Κ.Ε., ΣΥ.ΡΙΖ.Α. και ΛΑ.Ο.Σ.

Οι αναπληρωτές – εκπρόσωποι (ή κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι) αναπληρώνουν τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στη Βουλή.

Αναπληρωτές – εκπρόσωποι έχουν ορισθεί από τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων οι Βουλευτές:

από τη **Ν.Δ.:**

- Πάνος Παναγιωτόπουλος, Βουλευτής Β΄ Αθηνών
- Πάννης Γιαννέλλης – Θεοδοσιάδης, Βουλευτής Ν. Λέσβου

από το **ΠΑ.ΣΟ.Κ.:**

- Ευάγγελος Βενιζέλος, Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης
- Θεόδωρος Πάγκαλος, Βουλευτής Περιφέρειας Ν. Αττικής
- Χρήστος Παπουτσής, Βουλευτής Α΄ Αθηνών

από το **Κ.Κ.Ε.:**

- Σπύρος Χαλβατζής, Βουλευτής Β΄ Αθηνών
- Αχιλλέας Κανταρτζής, Βουλευτής Ν. Τρικάλων

από το **ΣΥ.ΡΙΖ.Α.:**

- Φώτης Κουβέλης, Βουλευτής Β΄ Αθηνών
- Παναγιώτης Λαφαζάνης, Βουλευτής Β΄ Πειραιώς

από το **ΛΑ.Ο.Σ.:**

- Αστέριος Ροντούλης, Βουλευτής Ν.Λαρίσης

Γενικοί Γραμματείς Κοινοβουλευτικών Ομάδων

Κεντρικό ρόλο στη λειτουργία των κοινοβουλευτικών ομάδων έχουν οι Γενικοί Γραμματείς τους, οι οποίοι είτε εκλέγονται από την Κοινοβουλευτική Ομάδα είτε ορίζονται από τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ν.Δ.:

- Ιωάννης Τραγάκης, Βουλευτής Β΄ Πειραιώς.

Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑ.ΣΟ.Κ.:

- Δημήτρης Ρέππας, Βουλευτής Ν. Αρκαδίας.

Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κ.Κ.Ε.:

- Αντώνης Σκυλλάκος, Βουλευτής Ν. Λαρίσης.

Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.:

- Δημήτρης Χατζησωκράτης, στέλεχος του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.

Γενικός Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΛΑ.Ο.Σ. :

- Μαυρουδής (Μάκης) Βορίδης, Βουλευτής Περιφέρειας Ν. Αττικής.

Στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες διατίθενται γραφεία (αίθουσες) στο κτήριο του Κοινοβουλίου. Στους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων διατίθεται ιδιαίτερο γραφείο.

Κώστας Καραμανλής
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Δ.

Γιώργος Παπανδρέου
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Αλέκα Παπαρήγα
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Κ.Κ.Ε.

Αλέκος Αλαβάνος
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κ.Ο. ΣΥΡΙΖΑ.

Γεώργιος Καρατζαφέρης
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΛΑ.Ο.Σ.

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ

Νέα Δημοκρατία

Πάνος
Παναγιωτόπουλος

Πάνης Γιανέλλης -
Θεοδοσιάδης

Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα

Ευάγγελος Βενιζέλος

Θεόδωρος Πάγκαλος

Χρήστος Παπουτσής

Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος

Σπύρος Χαλβατζής

Αχιλλέας Κανταρτζής

Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς

Φώτης Κουβέλης

Παναγιώτης Λαφαζάνης

Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός

Αστέριος Ροντούλης

ΓΕΝΙΚΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Ιωάννης Τραγάκης
Ν.Δ.

Δημήτρης Ρέππας
Π.Α.Σ.Ο.Κ.

Αντώνης Σκυλλάκος
Κ.Κ.Ε.

Δημήτρης
Χατζηκρίστης
ΣΥ.ΡΙ.Ζ.Α.

Μαυρουδής (Μάκης)
Βορίδης
Λ.Α.Ο.Σ.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές

Το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής προβλέπουν τη σύσταση κοινοβουλευτικών επιτροπών που συγκροτούνται από Βουλευτές ανάλογα με τη δύναμη των κοινοβουλευτικών ομάδων και των ανεξάρτητων Βουλευτών. Οι επιτροπές αυτές, οι οποίες επιλαμβάνονται του νομοθετικού έργου, του κοινοβουλευτικού ελέγχου και άλλων ειδικών θεμάτων, είναι οι ακόλουθες:

Οι Διαρκείς Επιτροπές

Συνιστώνται και συγκροτούνται στην αρχή κάθε τακτικής Συνόδου της Βουλής με απόφαση του Προέδρου της.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής οι Διαρκείς Επιτροπές είναι οι ακόλουθες:

- Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων (Υπουργεία Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού).
- Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων (Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Μακεδονίας – Θράκης).
- Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων (Υπουργεία Οικονομίας & Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων).
- Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Υπουργεία Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας, Μεταφορών & Επικοινωνιών).
- Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης (Υπουργεία Εσωτερικών, Δικαιοσύνης καθώς και οι Γενικές Γραμματείες Ενημέρωσης και Επικοινωνίας).
- Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου (Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Ανάπτυξης, Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου & Νησιωτικής Πολιτικής, Τουριστικής Ανάπτυξης).

Αποστολή τους είναι είτε να επεξεργάζονται και να εξετάζουν είτε να συζητούν και να ψηφίζουν σχέδια ή προτάσεις νόμων που υποβάλλονται στη Βουλή. Μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001 και την τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής μπορούν να ασκούν και κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Οι Διαρκείς Επιτροπές...

- Εκλέγουν το Προεδρείο τους.
- Επεξεργάζονται και εξετάζουν ή συζητούν και ψηφίζουν σχέδια νόμων και προτάσεις νόμων, και επ' αυτών υποβάλλουν τις εκθέσεις τους στην Ολομέλεια της Βουλής ή στο Τμήμα Διακοπής των Εργασιών της Βουλής.
- Μπορούν να διατυπώνουν γνώμη για τους προτεινόμενους προς διορισμό σε ορισμένες θέσεις, εφόσον αυτό προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής ή νόμο.

- Μετά από πρόταση του Προέδρου τους ή του ενός τρίτου (1/3) των μελών τους και σύμφωνη γνώμη του Προέδρου της Βουλής, μπορούν να συνεδριάζουν και να συζητούν για θέματα συναφή με την αρμοδιότητά τους.
- Μπορούν να καλούν σε ακρόαση δημόσιους λειτουργούς, εκπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, συνδικαλιστικών οργανώσεων ή άλλων κοινωνικών φορέων, εμπειρογνώμονες, που είναι σε θέση να τις διαφωτίσουν σε ειδικά ή τεχνικά ζητήματα, καθώς και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο θεωρούν χρήσιμο κατά τη συζήτηση κρίσιμων νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμων.
- Συγκαλούνται πάντοτε σε συνεδρίαση, όταν το ζητήσει η Κυβέρνηση.
- Ασκούν και κοινοβουλευτικό έλεγχο.
- Μετά την τελευταία τροποποίηση του Κανονισμού τον Ιούνιο του 2008, οι Υπουργοί οφείλουν να ενημερώνουν με δική τους πρωτοβουλία τη Διарκή Επιτροπή για θέματα της αρμοδιότητάς τους, τουλάχιστον δύο φορές σε κάθε Σύνοδο.

Η Διарκή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Σημαντικός είναι ο ρόλος της ειδικής Διарκούς Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Σκοπός της είναι η συνεχής παρακολούθηση των θεσμικών θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των θεμάτων συνεργασίας μεταξύ της Βουλής και των άλλων εθνικών Κοινοβουλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Συνδιάσκεψης των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Κρατών – Μελών, καθώς και των θεμάτων Ευρωπαϊκής Πολιτικής και πράξεων των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κανονιστικό περιεχόμενο.

Ειδικές Επιτροπές

Συνιστώνται από τον Πρόεδρο της Βουλής, μετά από πρόταση της Κυβέρνησης. Σκοπός τους είναι να επεξεργάζονται και να εξετάζουν συγκεκριμένα σχέδια ή προτάσεις νόμων. Η λειτουργία τους διαρκεί μέχρις ότου να λάβουν οριστική απόφαση σχετικά με την επεξεργασία και εξέταση των νομοσχεδίων και των προτάσεων νόμων, για την επεξεργασία των οποίων συστάθηκαν.

Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές

Συνιστώνται στην αρχή κάθε τακτικής Συνόδου της Βουλής, προκειμένου να αποφασίζουν, να προτείνουν ή να διατυπώνουν γνώμη για θέματα του αντικειμένου τους. Οι εκθέσεις τις οποίες συντάσσουν, υποβάλλονται στη Βουλή και αποστέλλονται στους αρμόδιους υπουργούς ή και στους αρμόδιους φορείς.

Οι Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές είναι οι εξής:

- Απόδημου Ελληνισμού
- Θεσμών και Διαφάνειας
- Έρευνας και Τεχνολογίας
- Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
- Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας
- Επιτροπή Περιφερειών
- Προστασίας Περιβάλλοντος
- Οδικής Ασφάλειας

Υποεπιτροπές

Με την τελευταία τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής τον Ιούνιο του 2008 προβλέφθηκε η σύσταση υποεπιτροπών, στις οποίες συμμετέχουν βουλευτές από όλες τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες. Σκοπός τους είναι η μελέτη και αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών ζητημάτων που απασχολούν τους πολίτες, καθώς και η υποβολή προτάσεων προς τη Βουλή, την Κυβέρνηση και τους αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών.

- Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων:
Υποεπιτροπή για τη μελέτη και αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών.
- Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος:
Υποεπιτροπή υδατικών πόρων.
- Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του ανθρώπου:
Υποεπιτροπή για τα θέματα ατόμων με αναπηρία.
- Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Περιφερειών:
Υποεπιτροπή νησιωτικών και ορεινών περιοχών.

Άλλες Επιτροπές

Η Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων, Τραπεζών, Οργανισμών Κοινής Ωφελείας και Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης

Έχει ως αρμοδιότητα τη διατύπωση γνώμης για την καταλληλότητα των προσώπων που προτείνει η Κυβέρνηση για διορισμό, επαναδιορισμό ή ανανέωση θητείας σε ανώτατες διοικητικές θέσεις Δημοσίων Επιχειρήσεων, Τραπεζών και

Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Μετά την τελευταία τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής τον Ιούνιο του 2008, η Επιτροπή μπορεί να καλεί σε ακρόαση τους Προέδρους ή και τους Διευθύνοντες Συμβούλους εταιρειών, στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης αυτής των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 10%, καθώς και τους Προέδρους οργανισμών και Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου, των οποίων η διοίκηση ορίζεται από το Δημόσιο.

Οι Εξεταστικές Επιτροπές

Συνιστώνται με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για τη διερεύνηση οποιουδήποτε ειδικού ζητήματος δημόσιου ενδιαφέροντος, μετά από πρόταση 60 Βουλευτών. Οι εξεταστικές επιτροπές έχουν όλες τις αρμοδιότητες των ανακριτικών αρχών, καθώς και του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και ενεργούν κάθε αναγκαία, κατά την κρίση τους, έρευνα για την επίτευξη του σκοπού για τον οποίο συστάθηκαν.

Μετά την ολοκλήρωση του έργου τους οι εξεταστικές επιτροπές υποβάλλουν το πόρισμά τους στην Ολομέλεια της Βουλής, και επί του πορίσματος γίνεται συζήτηση, χωρίς τη διεξαγωγή ψηφοφορίας.

Οι Επιτροπές για εθνικά ή γενικού ενδιαφέροντος ζητήματα

Συνιστώνται με απόφαση της Βουλής, μετά από πρόταση της Κυβέρνησης ή των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και ασχολούνται με τη μελέτη εθνικών ή γενικότερου ενδιαφέροντος ζητημάτων. Οι Επιτροπές συντάσσουν έκθεση στην οποία καταχωρίζονται οι προτάσεις τους και η γνώμη της τυχόν μειοψηφίας. Η έκθεση υποβάλλεται στη Βουλή και την Κυβέρνηση, έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και συζητείται στην Ολομέλεια της Βουλής, χωρίς τη διεξαγωγή ψηφοφορίας.

Οι Επιτροπές ή αντιπροσωπείες διεθνών σχέσεων

Συγκροτούνται από τον Πρόεδρο της Βουλής στις περιπτώσεις που προβλέπεται από τις διεθνείς συνθήκες ή όπου είναι απαραίτητες για την προαγωγή της διεθνούς συνεργασίας της Βουλής με τα Κοινοβούλια άλλων χωρών και διεθνείς οργανισμούς.

Οι Επιτροπές εσωτερικών θεμάτων της Βουλής

Συνιστώνται στην αρχή κάθε συνόδου και ασχολούνται με εσωτερικά θέματα της λειτουργίας της Βουλής.

Οι επιτροπές αυτές είναι:

- Η Επιτροπή Κανονισμού, η οποία συνιστάται στην αρχή κάθε βουλευτικής περιόδου
- Η Επιτροπή Οικονομικών
- Η Επιτροπή Βιβλιοθήκης της Βουλής

Το Επιστημονικό Συμβούλιο και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής

Για την υποβοήθηση του νομοθετικού έργου της Βουλής, το Σύνταγμα προβλέπει τη σύσταση επιστημονικής υπηρεσίας. Έτσι, σύμφωνα με τον Κανονισμό της, η Βουλή υποστηρίζεται από το **Επιστημονικό Συμβούλιο** και την **Επιστημονική Υπηρεσία της**.

Το **Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής** συγκροτείται από δέκα μέλη, εκ των οποίων εννέα μέλη είναι καθηγητές Πανεπιστημίου και το δέκατο μέλος είναι ανώτατος δημόσιος λειτουργός ή υπάλληλος εν ενεργεία ή μη, και συνεδριάζει υπό την προεδρεία του προέδρου του σε Ολομέλεια ή κατά Τμήματα. Ο πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου ασκεί την επιστημονική εποπτεία επί της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής.

Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου είναι ο καθηγητής του Συναγματικού Δικαίου στο Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κώστας Μαυριάς.

Στις αρμοδιότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου συμπεριλαμβάνονται κυρίως:

- Η εισήγηση για την επιλογή των προϊσταμένων των Διευθύνσεων της Επιστημονικής Υπηρεσίας
- Η εποπτεία των δημοσιευμάτων της Επιστημονικής Υπηρεσίας
- Η οργάνωση και η διεξαγωγή σεμιναρίων στις Διευθύνσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας
- Η εισήγηση για συνεργασία με ανάλογες υπηρεσίες άλλων Κοινοβουλίων και διεθνών οργανισμών

Στις αρμοδιότητες του Προέδρου του Επιστημονικού Συμβουλίου συμπεριλαμβάνονται κυρίως:

- Η κατανομή των νομοσχεδίων και προτάσεων νόμων στις Διευθύνσεις Επιστημονικών Μελετών, προς επιστημονική επεξεργασία,
- Η θεώρηση των εκθέσεων επί των νομοσχεδίων και προτάσεων νόμων, καθώς και η θεώρηση άλλων εκθέσεων, μελετών και ερευνών που τίθενται υπόψη του Επιστημονικού Συμβουλίου
- Ο συντονισμός της συνεργασίας και η εποπτεία των εργασιών και μελετών της Επιστημονικής Υπηρεσίας
- Η αξιολόγηση της απόδοσης των επιστημονικών συνεργατών της Επιστημονικής Υπηρεσίας
- Η διοργάνωση σεμιναρίων για επιστημονική ενημέρωση των Βουλευτών

Η **Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής** συγκροτείται από τέσσερις διευθύνσεις:

- Την Πρώτη Διεύθυνση Επιστημονικών Μελετών
- Τη Δεύτερη Διεύθυνση Επιστημονικών Μελετών
- Τη Διεύθυνση Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών
- Τη Διεύθυνση Βιβλιοθήκης της Βουλής.

Κοινοβουλευτικές Επιτροπές

α. Διαρκείς Επιτροπές:

- Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων
- Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων
- Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων
- Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων
- Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης
- Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου

β. Ειδική Διαρκής Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

γ. Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές:

- Απόδημου Ελληνισμού
- Θεσμών και Διαφάνειας
- Έρευνας και Τεχνολογίας
- Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
- Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας
- Επιτροπή Περιφερειών
- Προστασίας Περιβάλλοντος
- Οδικής Ασφάλειας

δ. Υποεπιτροπές:

- Υποεπιτροπή για τη μελέτη και αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών
- Υποεπιτροπή υδατικών πόρων
- Υποεπιτροπή για θέματα ατόμων με αναπηρία
- Υποεπιτροπή νησιωτικών και ορεινών περιοχών

ε. Άλλες Επιτροπές

Κοινοβουλευτική Διπλωματία

Αποτελεί ένα σύνολο πρωτοβουλιών για την ενίσχυση των δι-εθνών, διμερών και πολυμερών σχέσεων της Βουλής για την προώθηση των εθνικών θεμάτων και την προβολή της χώρας μας στο εξωτερικό. Τα τελευταία χρόνια, η κοινοβουλευτική διπλωματία εξελίσσεται δυναμικά σε σημαντικό δίαυλο για την προώθηση των διακρατικών και διακοινοβουλευτικών σχέσεων. Η εντατικοποίηση και προώθηση της κοινοβουλευτικής διπλωματίας συγκαταλέγεται στις βασικές προτεραιότητες της Βουλής των Ελλήνων.

Με την κοινοβουλευτική διπλωματία προωθούνται στόχοι, όπως:

- Η ενίσχυση των σχέσεων με τα Κοινοβούλια άλλων χωρών και, κατ' επέκταση, των δεσμών μεταξύ των λαών
- Η ανάπτυξη της συνεργασίας των Κοινοβουλίων στο πλαίσιο των Διεθνών Οργανισμών
- Η προβολή της χώρας και του πολιτισμού μας στο εξωτερικό και, ειδικότερα, στα άλλα Εθνικά Κοινοβούλια
- Η ενημέρωση των Κοινοβουλίων και των Διεθνών Κοινοβουλευτικών Οργανισμών για τις θέσεις της χώρας μας στα διεθνή ζητήματα και, ειδικότερα, στα εθνικά μας θέματα

Η Βουλή των Ελλήνων μέσω της κοινοβουλευτικής διπλωματίας χτίζει «γέφυρες» προσέγγισης των λαών για την ανταλλαγή θέσεων, την ανάπτυξη σχέσεων φιλίας και συνεργασίας και την προβολή της Ελλάδας στο εξωτερικό.

Η Βουλή συμμετέχει σε Διεθνείς Οργανισμούς

Τα μέλη της Βουλής συμμετέχουν ενεργά στις ακόλουθες Κοινοβουλευτικές Συνελεύσεις:

• Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης

Συμμετέχουν 47 Κοινοβούλια Ευρωπαϊκών χωρών με στόχο την προώθηση της συνεργασίας για την κατοχύρωση των δημοκρατικών θεσμών, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

• Συνέλευση της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.)

Η Συνέλευση της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης αποτελείται από εκπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων των χωρών μελών της Δ.Ε.Ε. και είναι η πρώτη ευρωπαϊκή διακοινοβουλευτική συνέλευση για ζητήματα ασφάλειας και άμυνας.

• Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Ν.Α.Τ.Ο.

Απαρτίζεται από εκπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων των χωρών μελών της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας.

Η Συνέλευση σκοπεύει στην προώθηση του διακοινοβουλευτικού διαλόγου σε επίπεδο ασφάλειας και την ενδυνάμωση των στόχων της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας.

Υποδοχή του Ντουάιτ Αϊζενχάουερ στην Αθήνα, Δεκέμβριος 1959

Ομιλία του Σαρλ Ντε Γκωλ στη Βουλή των Ελλήνων, Μάιος 1963

Ο Τζορτζ Μπους στο βήμα της Βουλής των Ελλήνων, Ιούλιος 1991

Ο Νικολά Σαρκοζί στη Βουλή των Ελλήνων, Ιούνιος 2008

- **Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (Ο.Α.Σ.Ε.)**

Πρωθεί τον διακοινοβουλευτικό διάλογο μεταξύ των Κοινοβουλίων των 56 κρατών – μελών του Ο.Α.Σ.Ε. για την ανάπτυξη και προώθηση μηχανισμών πρόληψης και επίλυσης συγκρούσεων, την ενίσχυση και εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών και την εν γένει προώθηση των στόχων του Ο.Α.Σ.Ε.

- **Κοινοβουλευτική Συνέλευση Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου (Ο.Σ.Ε.Π.)**

Αποτελείται από εκπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων των 12 χωρών – μελών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας των χωρών του Ευξείνου Πόντου. Η Συνέλευση, μεταξύ άλλων, στοχεύει στην ενδυνάμωση της οικονομικής, εμπορικής, πολιτικής και πολιτιστικής συνεργασίας ανάμεσα στα κράτη μέλη, καθώς και στην προώθηση της συνεργασίας με άλλους διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς. Η Βουλή των Ελλήνων άσκησε την προεδρία της συνέλευσης το πρώτο εξάμηνο του 2008. Η 31η Σύνοδος της Ολομέλειας της Γενικής Συνέλευσης πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 9-11 Ιουνίου 2008.

- **Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.)**

Είναι ο διακοινοβουλευτικός οργανισμός που δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων. Συμμετέχουν ορθόδοξοι, κατά το θρήσκευμα, βουλευτές από Κοινοβουλία της Ευρώπης, της Αυστραλίας, της Ασίας, της Αφρικής, των ΗΠΑ και του Καναδά. Έδρα της Διεθνούς Γραμματείας της Δ.Σ.Ο. είναι η Αθήνα.

- **Διακοινοβουλευτική Ένωση (Ι.Ρ.Υ.)**

Είναι ο παγκόσμιος οργανισμός των Κοινοβουλίων των κυρίαρχων κρατών με 154 εθνικά Κοινοβουλία ως μέλη και 8 διασυνδεδεμένα μέλη. Σκοπός της Ένωσης είναι η προώθηση του κοινοβουλευτικού διαλόγου και της ειρήνης, η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η εδραίωση των αντιπροσωπευτικών θεσμών και η υποστήριξη των προσπαθειών των Ηνωμένων Εθνών.

- **Ευρωμεσογειακή Κοινοβουλευτική Συνέλευση (Ε.Μ.Κ.Σ.)**

Η Συνέλευση αποτελεί τον κοινοβουλευτικό βραχίονα της Διαδικασίας της Βαρκελώνης. Τα μέλη της προέρχονται από τα 27 Κοινοβουλία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα 10 Κοινοβουλία των εταίρων της Μεσογείου. Στόχος της, σύμφωνα με τη Διακήρυξη της Βαρκελώνης, είναι η σύσφιξη των σχέσεων των δύο πλευρών της Μεσογείου για τη δημιουργία ζώνης ειρήνης, σταθερότητας και ευημερίας στην περιοχή. Η Βουλή των Ελλήνων άσκησε την προεδρία της Συνέλευσης από το Μάρτιο του 2007 έως το Μάρτιο του 2008. Η 4η Σύνοδος της Ολομέλειας της Ε.Μ.Κ.Σ. πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 27-28 Μαρτίου του 2008.

• Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου (P.A.M.)

Μέλη της είναι τα Κοινοβούλια των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, των παράκτιων κρατών της Μεσογείου και η Πορτογαλία. Στόχο έχει την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των μελών της μέσα από την προώθηση του πολιτικού διαλόγου και την εξέταση θεμάτων που θα ενδυναμώσουν την εμπιστοσύνη μεταξύ τους, ώστε να διασφαλίζεται η περιφερειακή ασφάλεια και σταθερότητα.

Η σχέση της Βουλής με την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Βουλή των Ελλήνων προωθεί σταθερά την ενδυνάμωση των σχέσεων με τα Εθνικά Κοινοβούλια των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στο πλαίσιο αυτό συμμετέχει ενεργά στις κοινές συναντήσεις των Εθνικών Κοινοβουλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ανταλλάσσοντας απόψεις επί σημαντικών ευρωπαϊκών θεμάτων και προωθώντας τις θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η Βουλή συναντά τον Απόδημο Ελληνισμό

Η δημιουργία σταθερού δικτύου επικοινωνίας με τα επτά εκατομμύρια απόδημων Ελλήνων που ζουν σε 140 χώρες της αλλοδαπής αποτελεί μια από τις προτεραιότητες του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού, με διακομματική συγκρότηση, αναπτύσσει έντονη δραστηριότητα με σκοπό την ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ του Ελληνικού Κοινοβουλίου και των Ομογενειακών Οργανώσεων του Ελληνισμού της Διασποράς, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών, το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού και την Παγκόσμια Διακοινοβουλευτική Ένωση Ελληνισμού.

Οι Ομάδες Φιλίας

Οι 72 Ομάδες Φιλίας της Βουλής καλύπτουν τις διμερείς κοινοβουλευτικές σχέσεις με κοινοβούλια της Ευρώπης, της Αμερικανικής Ηπείρου, της Ασίας, της Αφρικής και της Ωκεανίας. Οι συναντήσεις των Ομάδων Φιλίας έχουν ως σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας με τα Κοινοβούλια άλλων χωρών, την προβολή των θέσεων της Ελλάδας σε σημαντικά διεθνή ζητήματα, την προώθηση των εθνικών θεμάτων και την ενδυνάμωση της διεθνούς συνεργασίας.

Βουλή και πολιτισμός

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής

Η ίδρυση της Βιβλιοθήκης της Βουλής συμπίπτει με το πρώτο ελληνικό Σύνταγμα.

Ιδρύεται το 1844 από την πρώτη Βουλή που συνήλθε κατόπιν της έναρξης ισχύος του Συντάγματος του 1844. Πρώτος διευθυντής της εκλέγεται ο Ζακυνθινός λόγιος και δικαστικός Γεώργιος Τερτσέτης (1800-1877), ο οποίος πετυχαίνει να την αναδείξει σε πρωτοπόρο πνευματικό κέντρο της εποχής του.

Ωστόσο, η ανάπτυξη και οργάνωση της Βιβλιοθήκης οφείλεται κυρίως στον Τιμολέοντα Φιλήμονα (1833-1898), βουλευτή Αττικής, νομικό και εκδότη της εφημερίδας «Αιών», ο οποίος το 1875 εκλέγεται Έφορος του Βουλευτηρίου. Στη διάρκεια της θητείας του (1875-1887) κατορθώνει να αυξήσει τους τόμους των εντύπων από 5.000 σε 100.000, πολλαπλασιάζοντας σημαντικά τις δωρεές από το εσωτερικό αλλά και το εξωτερικό.

Τον Τ. Φιλήμονα διαδέχεται ο Νικόλαος Πολίτης, ο οποίος καθιέρωσε το σύστημα ταξινόμησης της Δημόσιας Βιβλιοθήκης του Μονάχου με τις απαραίτητες προσαρμογές.

Επί σειρά ετών, η Βιβλιοθήκη φιλοξενήθηκε σε διάφορα κτήρια για να εγκατασταθεί οριστικά το 1934, στο κτίριο των Παλαιών Ανακτόρων, στην Πλατεία Συντάγματος.

Σήμερα η Βιβλιοθήκη αποτελεί έναν πολύ προσφιλή προορισμό για τους πολίτες, που την επισκέπτονται ολοένα και πιο μαζικά. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα, η Βιβλιοθήκη της Βουλής είναι μία από τις πιο αναγνωρισμένες βιβλιοθήκες σε όλη τη χώρα.

Λόγω του μεγάλου όγκου των συλλογών, των νέων δραστηριοτήτων και της αυξανόμενης ανάγκης της για περισσότερες, σύγχρονες υλικοτεχνικές υποδομές, η Βιβλιοθήκη της Βουλής στεγάζεται σε περισσότερα από ένα κτήρια. Ειδικότερα, στο Μέγαρο της Βουλής (Κεντρική Βιβλιοθήκη), στη Μπενάκειο Βιβλιοθήκη (Ανθίμου Γαζή 2), που προσωρινά έχει μετακομίσει και στεγάζεται στο Καπνεργοστάσιο, και στο πρώην Δημόσιο Καπνεργοστάσιο (Λένορμαν 218).

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής παραμένει μέχρι σήμερα γενική βιβλιοθήκη, με κύρια αποστολή την υποστήριξη των Βουλευτών στο κοινοβουλευτικό τους έργο.

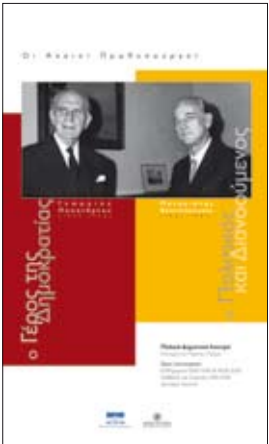
Ο Γεώργιος Τερτσέτης (1800-1877)

Ο Τιμολέων Φιλήμων (1833-1898)

Το κτήριο του πρώην Καπνεργοστασίου της οδού Λένορμαν 218

Οι συλλογές της περιλαμβάνουν:

- Περισσότερους από 650.000 τόμους βιβλίων
- Ειδικές συλλογές σπανίων και πολύτιμων βιβλίων και φυλλαδίων
- Συλλογή χαρτών (4.500 περίπου), χαρακτηριστικών, φωτογραφιών
- Συλλογή χειρογράφων (600)
- Συλλογή αρχείων: κοινοβουλευτικά αρχεία, ιστορικά και πολιτικά, το ακουστικό αρχείο του BBC, κ.ά.
- Πλήρη σειρά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, της Εφημερίδος των Συζητήσεων της Βουλής, των Πρακτικών της Βουλής και της Γερουσίας
- Συλλογή ελληνικών και ξενόγλωσσων εφημερίδων και περιοδικών του 19ου, 20ου και 21ου αιώνα
- Συλλογή Μικροταινιών (20.000 περίπου)
- Συλλογή ιστορικών αντικειμένων
- Συλλογή Έργων Τέχνης

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής εκδίδει τα Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, σειρά που έχει συμπληρώσει 23 τόμους και αποτελεί πολύτιμη πηγή μελέτης της Ελληνικής Επανάστασης. Ο ηλεκτρονικός κατάλογος της Βιβλιοθήκης είναι προσβάσιμος στη διεύθυνση <http://catalog.parliament.gr>

Οι εκθέσεις της Βουλής

Συστηματικά, η Βουλή επιδιώκει να διευρύνει την επικοινωνία της με τους πολίτες και να ενισχύει τη σχέση τους με τον θεσμό του Κοινοβουλευτισμού. Προκειμένου να επιτύχει αυτό τον στόχο διοργανώνει από το 1994 εκθέσεις, επετειακά αφιερώματα και διαγωνισμούς παιδικής ζωγραφικής που υποστηρίζονται από έντυπα, φυλλάδια, τρίπτυχα, οδηγούς και καταλόγους, λευκώματα, χρονολόγια, αλλά και πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό. Τις εκθέσεις επισκέπτεται μεγάλος αριθμός μαθητών και πολιτών από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Συλλογή Έργων Τέχνης

Τον Νοέμβριο του 1996 συγκροτείται με απόφαση του τότε Προέδρου της Βουλής, Απόστολου Κακλαμάνη, η Επιτροπή Τέχνης και Πολιτισμού της Βουλής με Πρόεδρο τον Ακαδημαϊκό Παναγιώτη Τέτση. Ακολουθώντας τις εισηγήσεις της Επιτροπής, η Βουλή συμμετέχει σε δημοπρασίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, αγοράζοντας έργα κυρίως Ελλήνων καλλιτεχνών. Τη συνεχώς εμπλουτιζόμενη συλλογή έργων τέχνης της Βουλής αποτελούν σήμερα περίπου 1.000 έργα που κοσμούν τους χώρους του κτηρίου και κατά κύριο λόγο αντιπροσωπεύουν τις καλλιτεχνικές τάσεις των δύο προηγούμενων αιώνων. Πολλά από τα έργα αυτά κατά καιρούς περιοδεύουν και εκτίθενται ανά την Ελλάδα.

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

Συστήνεται το 1999 με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής.

Με τη διοργάνωση και πραγματοποίηση διαφόρων δράσεων και εκδηλώσεων, όπως εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα και εκδόσεις, το Ίδρυμα αποσκοπεί αφενός στη μελέτη και προβολή των κοινοβουλευτικών θεσμών και της δημοκρατίας, αφετέρου στην καλλιέργεια της ιστορικής μνήμης του λαού και ιδίως των νέων. Από συστάσεώς του έως σήμερα, το Ίδρυμα σταθερά προσφέρει στους πολίτες πνευματικά και πολιτισμικά αγαθά υψηλής ποιότητας, αντάξια του υψηλού κύρους του θεσμού του Κοινοβουλίου.

Το έργο του Ιδρύματος της Βουλής συνίσταται κυρίως...

- Στην οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Με στόχο την ενίσχυση της επικοινωνίας των νέων με τους δημοκρατικούς θεσμούς του τόπου, το Ίδρυμα της Βουλής πρωτοστατεί με προγράμματα όπως η «Βουλή των Εφήβων», με προγράμματα ξενάγησης μαθητών της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από όλη την Ελλάδα στους χώρους και τις εκθέσεις της Βουλής, καθώς επίσης με προγράμματα φιλοξενίας μαθητών γυμνασίων από τις ακριτικές περιοχές της χώρας.

- Στη διοργάνωση εκθέσεων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό
Με αφορμή τον εορτασμό ιστορικών γεγονότων και την προβολή ειδικών θεμάτων της επικαιρότητας ή προς τιμή προσωπικοτήτων της νεότερης ελληνικής ιστορίας το Ίδρυμα της Βουλής οργανώνει εκθέσεις με εκπαιδευτική διάσταση.

- Στην έκδοση έντυπου υλικού σχετικά με τη Βουλή των Ελλήνων και το θεσμό του Κοινοβουλευτισμού

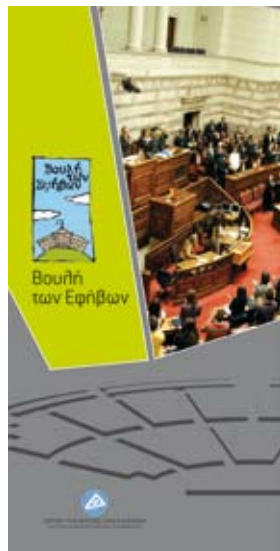
Οι περισσότερες από τις εκδόσεις της Βουλής των τελευταίων ετών παραχωρήθηκαν στο Ίδρυμα, που τις αξιοποιεί στο πλαίσιο της αποστολής του (διάθεση δωρεάν, πώληση, επανέκδοση). Μεταξύ των εκδόσεων που παραχωρήθηκαν περιλαμβάνονται και οδηγοί εκθέσεων, χαρακτηριστικά και αφίσες, καθώς και οπτικοακουστικό υλικό.

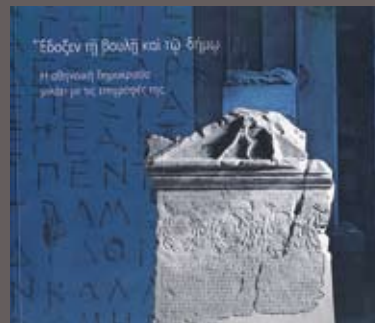
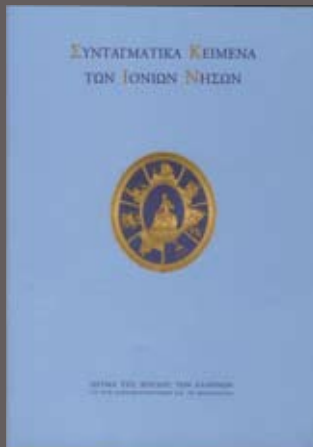
- Στη διεξαγωγή επιστημονικών συνεδρίων

Το Ίδρυμα της Βουλής διοργανώνει συνέδρια και ημερίδες αναφορικά με θέματα της εγχώριας και της ευρωπαϊκής πραγματικότητας, όπως η εξέλιξη, η λειτουργία και οι προοπτικές των θεσμών, και της πολιτικής.

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος

Το Ίδρυμα διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο είναι αρμόδιο για τον καθορισμό των γενικών κατευθύνσεων λειτουργίας του Ιδρύματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τον εκάστοτε Πρόεδρο (που είναι και Πρόεδρος του Ιδρύματος) και τους πρώην προέδρους της Βουλής, τους αρχηγούς-προέδρους των κοινοβουλευτικών ομάδων, τους πρώην αρχηγούς-προέδρους των κοινοβουλευτικών ομάδων, εφόσον διετέλεσαν πρωθυπουργοί, το Γενικό Γραμματέα της Βουλής και τρία μέλη με κατάλληλα για τους σκοπούς του Ιδρύματος προσόντα, εκ των οποίων ο ένας ορίζεται Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος. Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής από το 2005 είναι ο Ευάγγελος Χρυσός, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η σημερινή σύνθεση του Δ.Σ. έχει ως εξής:

Πρόεδρος: Δημήτριος Σιούφας, Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων.

Αντιπρόεδρος: Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα, τ. Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων – Απόστολος Κακλαμάνης, τ. Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων.

Μέλη: Κώστας Καραμανλής, Πρωθυπουργός, Πρόεδρος Κ.Ο. της Ν.Δ. – Γιώργος Παπανδρέου, Πρόεδρος Κ.Ο. του ΠΑ.ΣΟ.Κ., Αλέκα Παπαρήγα, Γενική Γραμματέας του Κ.Κ.Ε. – Αλέξανδρος Αλαβάνος, Πρόεδρος Κ.Ο. του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. – Γεώργιος Καρατζαφέρης, Πρόεδρος Κ.Ο. του ΛΑ.Ο.Σ. – Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, πρώην Πρόεδρος Κ.Ο. της Ν.Δ., πρώην Πρωθυπουργός – Κώστας Σημίτης, πρώην Πρόεδρος Κ.Ο. του ΠΑ.ΣΟ.Κ., πρώην Πρωθυπουργός – Νίκος Στεφάνου, Γενικός Γραμματέας της Βουλής των Ελλήνων – Γεώργιος Κασιμάτης, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών – Κωνσταντίνος Σβολόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Ακαδημαϊκός – Ευάγγελος Χρυσός, Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επίσης, λειτουργεί πενταμελής Εκτελεστική Επιτροπή, υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα του Ιδρύματος, η οποία είναι αρμόδια για την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, τον καθορισμό των ειδικότερων στόχων και προτεραιοτήτων του Ιδρύματος και τη λήψη των σχετικών αποφάσεων στο πλαίσιο των κατευθύνσεων που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Βουλή και επικοινωνία

Η Διεύθυνση Επικοινωνίας

Είναι αρμόδια για την προώθηση του κοινοβουλευτικού έργου της Βουλής των Ελλήνων προς τους πολίτες.

Στο πλαίσιο αυτό είναι υπεύθυνη για την οργάνωση, την παρακολούθηση και την ανάπτυξη των δημοσίων σχέσεων της Βουλής στο εσωτερικό και το εξωτερικό και ειδικότερα με άλλα εθνικά κοινοβούλια και κοινοβουλευτικές συνελεύσεις.

Επιπλέον έχει την ευθύνη της οργάνωσης υποδοχής και φιλοξενίας των επισήμων επισκέψεων του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων και είναι υπεύθυνη για την πληροφόρηση της ελληνικής και της διεθνούς κοινής γνώμης για κοινοβουλευτικά θέματα, με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα. Υποστηρίζει το έργο των Διευθύνσεων Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων σε θέματα οργάνωσης αποστολών στο εξωτερικό, συνεδρίων και διασκέψεων, επισκέψεων ξένων αντιπροσωπειών, διμερών ή πολυμερών συναντήσεων στην Ελλάδα και σε οτιδήποτε άλλο μπορεί να υποβοηθή και να προβάλλει το κοινοβουλευτικό έργο της Βουλής των Ελλήνων.

Εκδόσεις Κοινοβουλευτικής Πληροφόρησης

Η Βουλή διαθέτει εκτυπωτική μονάδα για να τυπώνει άμεσα τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Ολομέλειας και των Επιτροπών, τις Εισηγητικές Εκθέσεις, τα κείμενα των νομοσχεδίων, τις εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας.

Οι πολίτες μπορούν να προμηθευθούν το παραπάνω υλικό που αφορά στο κοινοβουλευτικό έργο της Βουλής από τη Βιβλιοθήκη της οδού Λένορμαν 218 ή να ανατρέχουν στην ιστοσελίδα της Βουλής (www.parliament.gr).

Βουλή - Τηλεόραση

Όπως και πολλά άλλα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια, η Βουλή των Ελλήνων διαθέτει το δικό της τηλεοπτικό σταθμό. Στόχος της είναι να παρέχει σε κάθε Έλληνα πολίτη έγκυρη και ολοκληρωμένη ενημέρωση για όσα συμβαίνουν στο χώρο του Κοινοβουλίου, εκεί όπου χτυπά η καρδιά της Δημοκρατίας και λαμβάνονται οι κρίσιμες αποφάσεις για το μέλλον του τόπου.

Στο πλαίσιο του στόχου αυτού μεταδίδεται ζωντανά το σύνολο των συνεδριάσεων της Ολομέλειας της Βουλής, καθώς και του Τμήματος Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Θερινά Τμήματα).

Μεταδίδονται επίσης, σε μαγνητοσκόπηση, οι συνεδριάσεις των Διαρκών Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, καθώς και το με-

γαλύτερο μέρος των εργασιών των λοιπών Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

Επίσης παρέχει ευρεία πληροφόρηση για τους δημοκρατικούς θεσμούς και την κοινοβουλευτική ιστορία της χώρας μας.

Μία συνοπτική, αλλά και ουσιαστική, ενημέρωση για το έργο που συντελείται στη Βουλή, μπορούν να έχουν οι τηλεθεατές από το Δελτίο Κοινοβουλευτικών Ειδήσεων, το οποίο μεταδίδεται καθημερινά, από Δευτέρα έως και Παρασκευή στις 17.00 και στις 22.00. Το Δελτίο Ειδήσεων καλύπτει και τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με έμφαση στη δραστηριότητα των Ελλήνων Ευρωβουλευτών.

Το κοινοβουλευτικό πρόγραμμα του σταθμού πλαισιώνεται από πλούσιο πολιτιστικό πρόγραμμα που περιλαμβάνει ντοκιμαντέρ ποικίλης θεματολογίας, επιλεγμένες κινηματογραφικές ταινίες, θέατρο, όπερα, χορό και κλασική μουσική.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το κανάλι της Βουλής των Ελλήνων είναι ο μόνος ευρωπαϊκός κοινοβουλευτικός σταθμός που εκπέμπει επίγεια και αναλογικά σε ελεύθερη συχνότητα. Αυτό σημαίνει ότι κάθε πολίτης – κάτοχος απλής τηλεοπτικής συσκευής έχει άμεση πρόσβαση χωρίς να απαιτείται πρόσθετη εγκατάσταση και χωρίς την καταβολή οποιασδήποτε μορφής συνδρομής.

Ακόμα, καταβάλλονται συστηματικές προσπάθειες, ώστε η κάλυψη να επεκταθεί στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

Το σήμα του σταθμού εκπέμπεται επίσης δορυφορικά (από τους δορυφόρους HellaSat και Hotbird 3) και με αυτή τη μορφή είναι προσιτό όχι μόνο σε ολόκληρη τη χώρα, αλλά και στους ομογενείς μας σε άλλες περιοχές του κόσμου.

Ήδη έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες για την ίδρυση και λειτουργία και ραδιοφωνικού σταθμού της Βουλής.

Συντονιστής του τηλεοπτικού σταθμού της Βουλής είναι ο δημοσιογράφος κ. Νίκος Σίμος.

Η ιστοσελίδα της Βουλής των Ελλήνων

Η ιστοσελίδα της Βουλής των Ελλήνων δημιουργήθηκε προκειμένου να παρέχει στους ενδιαφερόμενους έγκυρη και ολοκληρωμένη ενημέρωση για θέματα που άπτονται των εργασιών και των δραστηριοτήτων του Κοινοβουλίου.

Σχεδιάστηκε για πρώτη φορά το έτος 1998 και το έτος 2001 αναμορφώθηκε πλήρως, προκειμένου να ικανοποιήσει τις ανάγκες των διαρκώς αυξανόμενων σε αριθμό ενδιαφερόμενων. Έκτοτε καταβάλλονται διαρκώς προσπάθειες αναβάθμισής της, με τον εμπλουτισμό της με νέα στοιχεία και με την αισθητική της βελτίωση. Σήμερα, η ιστοσελίδα της Βουλής βρίσκεται σε φάση επανασχεδιασμού, προκειμένου να αποτελέσει ένα σύγχρονο, εύχρηστο και ελκυστικό περιβάλλον αλληλεπίδρασης με το κοινό, λαμβανομένης ειδικής μέριμνας για τα Α.Μ.Ε.Α.

Η πρόσβαση στην ιστοσελίδα γίνεται μέσω της διεύθυνσης <http://www.parliament.gr>. Το πλούσιο περιεχόμενο της ιστοσελίδας της Βουλής έχει οργανωθεί σε δέκα (10) θεματικές ενότητες, προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να ανευρίσκουν εύκολα τις πληροφορίες που επιθυμούν. Οι ενότητες αυτές παρατίθενται στη συνέχεια, με επιγραμματική αναφορά στις πληροφορίες που περιέχουν:

1. Οργάνωση και Λειτουργία: Παρουσιάζονται γενικές πληροφορίες για την οργάνωση του Κοινοβουλίου, με σύντομη αναφορά και επεξήγηση των κοινοβουλευτικών εργασιών, του οργανογράμματος και των αρμοδιοτήτων των Υπηρεσιών της Βουλής, της κοινοβουλευτικής διπλωματίας κλπ.

2. Σύνθεση: Παρουσιάζεται η τρέχουσα σύνθεση του Κοινοβουλίου, η σύνθεση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, το Προεδρείο της Βουλής, τα βιογραφικά σημειώματα των Μελών του Κοινοβουλίου κλπ.

3. Εργασίες: Προβάλλεται το τρέχον εβδομαδιαίο πρόγραμμα συνεδριάσεων της Βουλής για το Νομοθετικό Έργο και τον Κοινοβουλευτικό Έλεγχο, οι Συνεδριάσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, τα Πρακτικά των Συνεδριάσεων της Βουλής από το έτος 1996 μέχρι σήμερα, όπως και τα Σχέδια Νόμων κλπ. από το έτος 2000 μέχρι σήμερα.

4. Πολίτευμα: Αναφέρεται συνοπτικό ιστορικό της εξέλιξης του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος και του εκλογικού συστήματος και επεξήγηση της εκλογικής διαδικασίας με παραπομπές στα σχετικά άρθρα του Συντάγματος (εκλογικό σύστημα, εκλογικές περιφέρειες, δικαίωμα εκλέγειν, εκλέγεσθαι, εκλογιμότητα κλπ).

www.parliament.gr

5. Κτήριο: Παρέχεται πληροφόρηση σχετικά με την ιστορία του Μεγάρου της Βουλής, την πλούσια Βιβλιοθήκη της Βουλής, πληροφορίες για την πρόσβαση στο Κοινοβούλιο κλπ.

6. Πολιτισμός: Αναφέρονται οι εκθέσεις και εκδηλώσεις που οργανώνονται από τη Βουλή, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, όπως η Βουλή των Εφήβων κλπ.

7. Ενημέρωση: Παρουσιάζεται σε ημερήσια βάση η Κοινοβουλευτική δραστηριότητα της Ολομέλειας ή του Τμήματος Διακοπής των Εργασιών της Βουλής (που λειτουργεί κατά τη διάρκεια του θέρους), εκδίδονται τα Δελτία Τύπου και οι Ομιλίες του Προέδρου της Βουλής κλπ.

8. Αναζήτηση: Παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να αναζητήσουν την πληροφορία που επιθυμούν χρησιμοποιώντας λέξεις - κλειδιά.

9. Σύνδεσμοι: Δίδεται η δυνατότητα στον χρήστη να συνδεθεί απευθείας με ιστοσελίδες Κομμάτων, Υπουργείων, ξένων Κοινοβουλίων κλπ.

10. Επικοινωνία: Δίδεται η δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο να επικοινωνήσει ηλεκτρονικά με την Γραμματεία του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων.

Πέραν των ανωτέρω δέκα (10) θεματικών ενοτήτων, η ιστοσελίδα της Βουλής παρέχει, μέσω ενεργοποίησης εικονιδίων (banners) και τις ακόλουθες δυνατότητες :

(α) παρακολούθηση του τηλεοπτικού προγράμματος που εκπέμπεται από τον τηλεοπτικό σταθμό της Βουλής,

(β) πληροφορίες για τις Αναθεωρήσεις του Συντάγματος,

(γ) πρόσβαση στις ιστοσελίδες φορέων όπως το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, η Υπηρεσία Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων κλπ.

Όπως προαναφέρθηκε, η ιστοσελίδα της Βουλής ευρίσκεται στο στάδιο του επανασχεδιασμού της, με σκοπό να παρέχει περισσότερες πληροφορίες στους ενδιαφερομένους, με τρόπο περισσότερο εύληπτο και εύκολο στην αναζήτηση.

Τα κτήρια της Βουλής

Το Μέγαρο της Βουλής

Το ιστορικό κτήριο των Παλαιών Ανακτόρων που στεγάζει σήμερα τη Βουλή των Ελλήνων δεσπόζει στο κέντρο της Αθήνας, πάνω από την πλατεία Συντάγματος, και λειτουργεί ως κλασικό σημείο αναφοράς, αναγνωρίσιμο από όλους. Πρόκειται για το μεγαλύτερο σε μέγεθος νεοκλασικό κτήριο της πρωτεύουσας, η εικόνα του οποίου είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με τη νεότερη και σύγχρονη πολιτική ιστορία (λεπτομέρειες για την ιστορία του κτηρίου παρατίθενται στο σχετικό χρονολόγιο).

Με το πέρασμα των ετών έχουν γίνει πολυάριθμες παρεμβάσεις για την προσαρμογή του χώρου στις εκάστοτε λειτουργικές ανάγκες της Βουλής των Ελλήνων.

Στο Μέγαρο του Κοινοβουλίου στεγάζονται...

- Το γραφείο του Προέδρου της Βουλής, των Αντιπροέδρων, των Προέδρων των Επιτροπών, των Κοσμητόρων και Υπηρεσίες της Γ. Διεύθυνσης Κοινοβουλευτικού Έργου και η Βιβλιοθήκη της Βουλής
- Το γραφείο του Πρωθυπουργού
- Η αίθουσα του Υπουργικού Συμβουλίου
- Η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης
- Τα Γραφεία των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Ν.Δ., του ΠΑ.ΣΟ.Κ., του Κ.Κ.Ε., του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. και του ΛΑ.Ο.Σ.
- Τα Γραφεία των πρώην Πρωθυπουργών
- Τα Γραφεία των πρώην Προέδρων της Βουλής
- Τα Γραφεία του Γενικού Γραμματέα της Βουλής, του Ειδικού Γραμματέα της Βουλής και του Γενικού Διευθυντή Κοινοβουλευτικού Έργου
- Το Εντευκτήριο των Βουλευτών
- Το Γραφείο των Κοινοβουλευτικών Συντακτών
- Η Υγειονομική μονάδα
- Λοιπές υπηρεσίες για την καθημερινή εξυπηρέτηση των Βουλευτών και των εργαζομένων (Βρεφονηπιακός σταθμός, υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας, γραφείο της Ολυμπιακής Αεροπορίας, υποκατάστημα των ΕΛ.ΤΑ., τμήμα Τηλεπικοινωνιακής Εξυπηρέτησης του Ο.Τ.Ε., υπηρεσία Ασφαλείας της Βουλής, καφενείο και εστιατόριο).

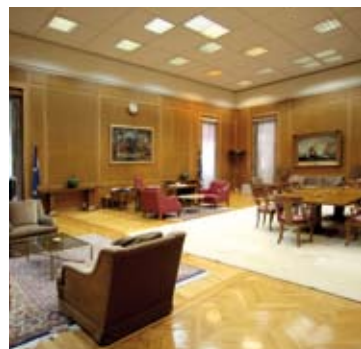
Το Μέγαρο της Βουλής

Το γραφείο του Προέδρου της Βουλής

Αίθουσα υποδοχής του Προέδρου της Βουλής

Γραφείο του Πρωθυπουργού

Άλλες εγκαταστάσεις της Βουλής

Σήμερα, οι εγκαταστάσεις και υπηρεσίες της Βουλής δεν περιορίζονται στο κτήριο του Μεγάρου, αλλά σε περισσότερα κτήρια της πόλης, που στεγάζουν διαφορετικές υπηρεσίες.

Μπενάκειος Βιβλιοθήκη (Ανθίμου Γαζή 2)

Παράρτημα της Βιβλιοθήκης της Βουλής, δωρεά του Εμμ. Μπενάκη προκειμένου να στεγαστεί η βιβλιακή και αρχαική συλλογή του Γιάννη Ψυχάρη. Περιλαμβάνει, επίσης, τις προσωπικές βιβλιοθήκες πολιτικών, όπως των Αντ. Ζυγομαλά, Ι. Μεταξά, Αλ. Καφαντάρη, Π. Τσαλδάρη. Προκειμένου να αναπαλαιωθεί και να ανακαινισθεί το ιστορικό κτήριο της Μπενακειού Βιβλιοθήκης, βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση αρχιτεκτονικής, στατικής και ηλεκτρομηχανολογικής μελέτης του κτηρίου. (προσωρινά στεγάζεται στο κτήριο της οδού Λένορμαν)

Το κτήριο του πρώην Καπνεργοστασίου (Λένορμαν 218)

Το κτήριο που περιήλθε καθ' ολοκληρία στη Βουλή το 2000, συνολικής επιφάνειας 18.700 τ.μ., έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέο. Στο κτήριο έχει εγκατασταθεί το τυπογραφείο, βιβλιοστάσια, εφημεριδοστάσια, αναγνωστήρια κλπ.

Το ιστορικό αυτό βιομηχανικό κτήριο προορίζεται να στεγάσει τη «Βιβλιοθήκη Πόλης» της Βουλής. **Στόχος είναι, ο χώρος αυτός να αποτελέσει πολιτιστικό κέντρο για τη Δυτική Αττική και πόλο έλξης της μαθητικής, της φοιτητικής και της επιστημονικής κοινότητας, καθώς και σημείο υψηλής επισκεψιμότητας για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής.**

Σύμφωνα με το σχεδιασμό, το κτήριο της οδού Λένορμαν θα αποτελέσει, ανάμεσα στα άλλα, **ένα πρότυπο κτήριο με υψηλή ενεργειακή απόδοση**, που θα συμβάλει στην επίτευξη του εθνικού στόχου για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Ήδη για το σκοπό αυτό η Βουλή συνεργάζεται με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Αμυδαλέζα, Δήμου Αχαρνών

Στη Βουλή των Ελλήνων έχει παραχωρηθεί, από το 1982, έκταση 80 στρεμμάτων στη θέση **Αμυδαλέζα** του Δήμου Αχαρνών, για την ανέγερση κτηρίου Τυπογραφείου και σύγχρονου βιβλιοστασίου της Βουλής. Το υπό ανέγερση κτήριο θα διαθέτει συνολικά χώρους εμβαδού 11.000 τ.μ. Οι μελέτες έχουν, ήδη, εκπονηθεί. Στόχος είναι η μεταφορά της εκτυπωτικής μονάδας, αλλά και η κατασκευή σύγχρονων αποθηκευτικών χώρων. Η Βουλή, σεβόμενη το Δήμο Αχαρνών και την τοπική κοινωνία, θα παραχωρήσει, σύμφωνα με δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί, **500 τ.μ.** στεγασμένου χώρου στο Δήμο, με σκοπό τη κατασκευή μουσειακού χώρου.

Το κτήριο της οδού Φιλελλήνων 23

Ο διεθνής διαγωνισμός για την ανάδειξη μελετητή σχετικά με την εκπόνηση μελέτης για την αποκατάσταση και διαρρύθμιση του διατηρητέου κτηρίου της οδού **Φιλελλήνων 23** ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2008. Στις αρχές του 2009, προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί η μελέτη για την ανακαίνιση του κτιρίου και να δημοπρατηθεί η κατασκευή του έργου.

Το κτήριο της οδού Φιλελλήνων, συνολικού εμβαδού 1.400 τ.μ., προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί για τη μετεγκατάσταση υπηρεσιών της Βουλής, καθώς επίσης και για τη δημιουργία εντευκτηρίου τέως Βουλευτών και συνταξιούχων υπαλλήλων της Βουλής.

Το κτήριο της οδού Βουλής 49-49α

Πρόκειται για παραδοσιακό κτήριο επί της οδού **Βουλής 49-49α**, για το οποίο έχει υποβληθεί προμελέτη στο Υπουργείο Πολιτισμού για την ανάδειξη και επέκτασή του. Η προμελέτη προβλέπει τη διατήρηση μόνο των εξωτερικών τοίχων και την πλήρη κατεδάφιση των εσωτερικών. Το υφιστάμενο κτήριο έχει συνολική επιφάνεια 525 τ.μ. και με την προτεινόμενη μελέτη αξιοποίησής του, η επιφάνεια θα ανέλθει στα 970 τ.μ.

Άλλα κτήρια...

Στο κτήριο της Μητροπόλεως Ι έχουν τα γραφεία τους Βουλευτές της περιφέρειας, ενώ στο Ισόγειο λειτουργεί εκθεσιακός χώρος του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία.

Στο κτήριο της Βουλής 4 βρίσκονται, επίσης, γραφεία των Βουλευτών της περιφέρειας.

Στο Μέγαρο Αρβανίτη (Βασ. Σοφίας ΙΙ), στο κτήριο της Σέκερη Ια και Αμαλίας 22-24 στεγάζονται το Επιστημονικό Συμβούλιο και διοικητικές υπηρεσίες της Βουλής των Ελλήνων.

ΜΙΑΚΛΙΝΗΚΗΝΦΕ
ΡΕΤΑΙΕΣΤΡΑΜΕΝΗ
ΤΑΝΘΑΝΩΝ

ΑΝΔΡΩΝΕΠΙΘΑΝΩΝ
ΡΑΣΑΓΗΤΑΦΕ

ΙΝΔΟΣ
ΡΥΤΕΑ-ΚΑΛΑΜΑΙ
-ΤΡΕΜΠΕΣΙΝΑ
ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΩΝ
ΡΟΥΜΠΕΣΙ-ΚΑΛΠΑΚΙ

ΚΛΕΙΣΟΥΡΑ-ΠΡΕΙ
ΦΕΣΤΡΟΒΙΤΕΑ-ΡΟΥΡ
ΡΟΥΠΕΑ-ΠΕΡΙΓΟΡΠ
ΕΛ-ΑΛΑΜΕ(Η-Ρ)
ΡΟΥΒΙΚΩΝ-ΔΛΔΚ
ΡΟΣ

Χρονολόγιο συνταγματικής και πολιτικής ιστορίας

Η Επαναστατική Περίοδος

Τα τοπικά πολιτεύματα

Με την έναρξη του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του 1821 στην Ελλάδα, ιδρύθηκαν τα πρώτα, τοπικά, πολιτεύματα: ο Οργανισμός της Πελοποννησιακής Γερουσίας, ο Οργανισμός της Δυτικής Ελλάδος και η Νομική Διάταξις της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος. Τα πολιτεύματα αυτά, ψηφισμένα από τοπικές Συνελεύσεις προκρίτων των επαρχιών, είχαν ως σκοπό την προσωρινή διοικητική και στρατιωτική οργάνωση, προέβλεπαν δε τη μελλοντική σύσταση «Βουλής του Έθνους», στην οποία θα ανήκε η νομοθετική εξουσία και από την οποία θα εξηρτώντο οι κατά τόπους ιδρυθείσες «Διοικήσεις», δηλαδή οι Γερουσίες της Πελοποννήσου και της Δυτικής Ελλάδας και ο Άρειος Πάγος της Ανατολικής Ελλάδας. Θα πρέπει να σημειωθεί, πως η ίδρυση των τοπικών αυτών πολιτευμάτων είναι ιδιαίτερος σημαντική, αφενός μεν διότι περιείχαν, αν και ατελώς, αρχές πολιτικής αυτοδιάθεσης και ατομικής ελευθερίας, για τις οποίες αγωνιζόταν τότε ο λαός, αφετέρου δε διότι μαρτυρούν την έφεση για διοίκηση με αιρετούς άρχοντες.

Τα επαναστατικά Συντάγματα

Η πρώτη, ωστόσο, κορυφαία στιγμή της πολιτικής ιστορίας της νεότερης Ελλάδας σε επίπεδο πολιτειακής ρύθμισης, διαρκούντος μάλιστα του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα, είναι η ψήφιση του πρώτου ελληνικού συντάγματος από την Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, τον Ιανουάριο του 1822, με το οποίο η Ελλάδα εμφανίστηκε ως ενιαίο και συντεταγμένο κράτος. Το Σύνταγμα, («Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος»), προέβλεπε την αντιπροσωπευτική αρχή και την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Έτσι, η «Διοικήσις» αποτελείτο από το «Βουλευτικόν» και το «Εκτελεστικόν», δύο συλλογικά όργανα με ενιαύσια θητεία, τα οποία «ισοσταθμίζονταν» στη νομοπαραγωγική διαδικασία, ενώ το «Δικαστικόν» ήταν ενδεκαμελές και ανεξάρτητο από «τας άλλας δύο δυνάμεις».

Τον Μάρτιο του 1823, το «Βουλευτικόν» αποφάσισε στο Άστρος την αναθεώρηση του Συντάγματος της Επιδαύρου. Το νέο Σύνταγμα που αποτελούσε απλή αναθεώρηση του προϋσχύσαντος και για το λόγο αυτό ονομάστηκε «Νόμος της Επιδαύρου», μεταρρύθμισε, κυρίως, τα δικαιώματα της εκτελεστικής εξουσίας τα σχετικά με την κατάρτιση των νόμων, βελτίωσε τις διατάξεις περί ατομικών δικαιωμάτων και μετέβαλε επί το δημοκρατικότερο τον εκλογικό νόμο.

Το σημαντικότερο των Συνταγμάτων της Επανάστασης είναι εκείνο που ψήφισε η Γ' Εθνοσυνέλευση στην Τροιζήνα το Μάιο του 1827, έχοντας ήδη αποφασίσει πως «η νομοτελεστική εξουσία παραδοθή εις ένα και μόνον». Κατόπιν, με ψήφισμά της εξέλεξε τον Ιωάννη Καποδίστρια «Κυβερνή-

Σάβλιγγ Ελληνική, η πρώτη εφημερίδα του Αγώνα, 1821

Η Εθνική Συνέλευση στην Επίδαυρο. Τοιχογραφία της Αίθουσας Ελευθερίου Βενιζέλου

Σύνταγμα της Επιδαύρου, πρώτη έκδοση, 1822

Ο Ιωάννης Καποδίστριας
(1776-1831)

Η ίδρυση από τον Καποδίστρια
του «Πανελληνίου».
Τοιχογραφία της Αίθουσας
Ελευθερίου Βενιζέλου

Ο βασιλιάς Όθωνας
(1815-1867)

τη της Ελλάδος» για επτά χρόνια και ψήφισε το «Πολιτικόν Σύνταγμα της Ελλάδος» που έμεινε στην ιστορία ως το πιο φιλελεύθερο και δημοκρατικό σύνταγμα της εποχής του. Η Συνέλευση θέλησε να δώσει στη χώρα ένα οριστικό πολίτευμα, εμπνευσμένο από δημοκρατικές και φιλελεύθερες ιδέες, και για τον λόγο αυτό διακήρυξε για πρώτη φορά την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας: «η κυριαρχία ενυπάρχει εις τὸ ἔθνος, πάσα εξουσία πηγάζει ἐξ αὐτοῦ και υπάρχει υπέρ αὐτοῦ». Το Σύνταγμα καθιέρωνε ρητά τη διάκριση των εξουσιών, ανέθετε στον Κυβερνήτη την εκτελεστική εξουσία και τη νομοθετική στο σώμα των αντιπροσώπων του λαού, τη Βουλή.

Ο Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας (1828-1831)

Ο Καποδίστριας, ωστόσο, επικαλούμενος την αταξία και τις δυσκολίες που καθιστούσαν τη διακυβέρνηση δυσχερή εισηγήθηκε στη Βουλή, και αυτή με ψήφισμά της αποδέχθηκε, την αναστολή της λειτουργίας του Συντάγματος και στη θέση της Βουλής, ίδρυσε το «Πανελλήνιον», ένα συμβούλιο που μετείχε «μετά του Κυβερνήτου της Ελλάδος των έργων της Κυβερνήσεως». Με τον τρόπο αυτό ο Καποδίστριας συγκέντρωσε στα χέρια του όλη την εξουσία. Δεν πρέπει, ωστόσο, να παραγνωρίζεται η προσπάθειά του για τη δημιουργία κρατικής υπόστασης από το μηδέν και η απελευθέρωση μεγάλου μέρους της χώρας.

Μετά τη δολοφονία του Ι. Καποδίστρια και την ταραχώδη περίοδο που ακολούθησε, η αυτοαποκληθείσα «Πέμπτη Εθνική των Ελλήνων Συνέλευσις» ψήφισε τελικά, το 1832, στο Ναύπλιο νέο «Σύνταγμα», διορίζοντας ταυτόχρονα Κυβερνήτη τον αδελφό του δολοφονηθέντος Ιωάννη Καποδίστρια, Αυγουστίνο. Στη συνέχεια το «Σύνταγμα» αυτό, που θύμιζε έντονα το αμερικανικό και δεν ίσχυσε ποτέ, χαρακτηρίστηκε «Ηγεμονικό», διότι προέβλεπε κληρονομικό αρχηγό του κράτους τον ηγεμόνα.

Η Απόλυτη Μοναρχία (1833-1843)

Στην περίοδο της απόλυτης μοναρχίας του Όθωνα που ακολούθησε, η περιφρόνηση που επέδειξε ο μονάρχης σε βάρος της φιλελεύθερης ελληνικής ιδιοσυγκρασίας και ιδίως η άγνοιά του ότι η κοινωνική σύσταση της χώρας δεν παρείχε καν μόνιμα και σοβαρά ερείσματα απολυταρχικού πολιτεύματος, οδήγησαν σε λαϊκή εξέγερση που εκδηλώθηκε την 3η Σεπτεμβρίου 1843. Μετά την επανάσταση συγκλήθηκε Εθνική Συνέλευση, η οποία ψήφισε, το επόμενο έτος, Σύνταγμα, που ήταν και το πρώτο του ανεξάρτητου, από το 1830, ελληνικού κράτους.

Η Συνταγματική Μοναρχία (1843-1862)

Το Σύνταγμα του 1844 καθιέρωσε τη συνταγματική μοναρχία με κυρίαρχο όργανο του Κράτους τον μονάρχη, ο οποίος ασκούσε και τη νομοθετική εξουσία από κοινού με την εκλεγμένη Βουλή και τη διορισμένη Γερουσία. Ακόμα καθιέρωνε την ευθύνη των υπουργών για τις πράξεις του μονάρχη, ο οποίος τους διορίζε και τους έπαυε, αναγνώριζε θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα και προέβλεπε στο ακροτελεύτιο άρθρο 107 ότι «η τήρησις του παρόντος Συντάγματος αφιερούται εις τον πατριωτισμόν των Ελλήνων».

Η πρώτη περίοδος του πολιτεύματος της Βασιλευομένης Δημοκρατίας (1864-1909)

Η συνεχώς, όμως, κοινωνική εξέλιξη ενίσχυε το φιλελεύθερο και δημοκρατικό πνεύμα, ούτως ώστε οι συνεχιζόμενες απολυταρχικές τάσεις του Όθωνα όχι μόνο να μην είναι πλέον ανεκτές αλλά και να υπονομεύουν την ίδια του τη βασιλεία. Έτσι, το 1862 πολίτες και στρατός της Αθήνας εξεγέρθηκαν και προκάλεσαν την έκπτωσή του. Η επανάσταση αυτή σηματοδότησε την κατάλυση της Συνταγματικής Μοναρχίας και τη μετάβαση στο πολίτευμα της Βασιλευομένης Δημοκρατίας. Με το Σύνταγμα του 1864, προϊόν της «Β' εν Αθήναις Εθνικής των Ελλήνων Συνελεύσεως» επανήλθε η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας του Συντάγματος της Τροιζήνας του 1827, καθιερώθηκαν, μεταξύ άλλων, η αρχή της άμεσης, καθολικής και μυστικής ψηφοφορίας η οποία διεξήγето και διενεργείτο ταυτόχρονα σε όλη την επικράτεια, το σύστημα της μιας (μονήρους) Βουλής τετραετούς θητείας, τα δικαιώματα του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι, ενώ καταργήθηκε η Γερουσία. Το Σύνταγμα υιοθετούσε αρκετές από τις διατάξεις του Συντάγματος του 1844 προέβλεπε όμως επιπλέον τη δυνατότητα σύστασης από τη Βουλή «εξεταστικών των πραγμάτων επιτροπών». Επίσης, ο βασιλιάς διατήρησε το δικαίωμα να συγκαλεί τακτικώς και εκτάκτως τη Βουλή όπως και να τη διαλύει κατά την κρίση του, αλλά το περί διαλύσεως Διάταγμα έπρεπε να είναι προσυπογραμμένο από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Με το λόγο του Θρόνου στις 11 Αυγούστου 1875, και χάρη στο πολιτικό κύρος του Χαρίλαου Τρικούπη, καθιερώθηκε ατύπως η Αρχή της Δεδηλωμένης, η οποία, μεταβάλλοντας τη σχέση στέμματος και λαϊκής αντιπροσωπείας και προσδίδοντας άλλη ουσία στο όλο σύστημα της οργάνωσης των εξουσιών, νομιμοποίησε ουσιαστικά την εισαγωγή του κοινοβουλευτικού συστήματος στη χώρα. Βάσει της αρχής της «δεδηλωμένης» ο βασιλιάς είχε υποχρέωση να διορίζει την Κυβέρνηση λαμβάνοντας υπόψη του τη θέληση της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, όπως όριζαν η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας και το πνεύμα του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος και, επομένως, η διάταξη του Συντάγματος κατά την οποία «ο Βασιλεύς διορίζει και παύει τους Υπουργούς αυτού» τέθηκε σε περιορισμό, καθώς η κυβέρνηση όφειλε να λαμβάνει ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή.

Η 3η Σεπτεμβρίου 1843.
Λιθογραφία του Karl Haupt

Ο βασιλιάς Γεώργιος Α'
(1845-1913)

Ο Πρωθυπουργός
Χαρίλαος Τρικούπης
(1832-1896)

Η Ελληνική Βουλή κατά
τα τέλη του 19ου αιώνα.
Ελαιογραφία
του Ν. Orlof

Η δεύτερη περίοδος του πολιτεύματος της Βασιλευομένης Δημοκρατίας (1911-1924)

Το Σύνταγμα του 1864 υπήρξε μακρόβιο και ίσχυσε χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές έως το 1911, οπότε οι έντονες πιέσεις για πολιτικές, διοικητικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις που οδήγησαν στο «στρατιωτικό κίνημα» στο Γουδί (1909) και την άνοδο του Ελευθερίου Βενιζέλου στην εξουσία, επέβαλαν την αναθεώρησή του. Οι σημαντικότερες μεταβολές που επέφερε η αναθεώρηση του 1911 ήταν η ενίσχυση των ατομικών ελευθεριών («το Δημόσιον Δίκαιο των Ελλήνων» κατά την ορολογία της εποχής) και του κράτους δικαίου και ο γενικότερος εκσυγχρονισμός των θεσμών. Οι σημαντικότερες αλλαγές σε σχέση με το Σύνταγμα του 1864 στο επίπεδο της προστασίας των ατομικών ελευθεριών ήταν η ενίσχυση της προστασίας της προσωπικής ασφάλειας, της φορολογικής ισότητας, του δικαιώματος του συνεταιριζέσθαι και του απαραβίαστου της κατοικίας, ενώ προβλέφθηκε για πρώτη φορά η υποχρεωτική και δωρεάν εκπαίδευση και η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων.

Ο εθνικός διχασμός και η ανακήρυξη της Αβασίλευτης Δημοκρατίας

Ο εθνικός διχασμός, η εγκατάσταση των προσφύγων μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και τα γεγονότα που ακολούθησαν οδήγησαν στην εγκαθίδρυση αβασίλευτου δημοκρατικού πολιτεύματος. Με την αποφασιστική συμβολή του Αλέξανδρου Παπαναστασίου, η «Δ' εν Αθήναις Συντακτική Συνέλευσις» στη συνεδρίαση της 25ης Μαρτίου 1924 κατήργησε το βασιλικό θεσμό και ανακήρυξε την Αβασίλευτη Δημοκρατία.

Το Σύνταγμα του 1927

Μετά την ψήφιση του θνησιγενούς Συντάγματος του 1925, από την επιτροπή του Αλ. Παπαναστασίου, η Αβασίλευτη Δημοκρατία καθιερώθηκε τελικώς με το Σύνταγμα του 1927. Σύμφωνα με αυτό, προβλεπόταν ο θεσμός του αιρετού ανώτατου άρχοντα, ο οποίος εκλεγόταν από τη Βουλή και τη Γερουσία για πενταετή θητεία. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήταν πολιτικά ανεύθυνος, δεν μετείχε στη νομοθετική λειτουργία και μπορούσε να διαλύσει τη Βουλή μόνο μετά από σύμφωνη γνώμη της Γερουσίας. Για πρώτη φορά, επίσης, ελληνικό Σύνταγμα περιλάμβανε διάταξη που όριζε ότι η κυβέρνηση οφείλε «να απολάβει της εμπιστοσύνης της Βουλής», καθιερώνοντας και θεσμικά, πλέον, την αρχή της «δεδηλωμένης» του 1875.

Η σύντομη κυβερνητική σταθερότητα που ακολούθησε με την κυβέρνηση Ελευθερίου Βενιζέλου (1928-1932), δεν δημιούργησε, εξαιτίας της χρονικής της βραχυότητας, ισχυρό υπόβαθρο κοινοβουλευτικής λειτουργίας.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος (1864-1936).
Ελαιογραφία του Γ. Ρόρρη

Ψήφισμα για την Ανακήρυξη της Δημοκρατίας, 1924

Εκλογικό βιβλιάριο Ελλάδας

Ορκωμοσία Κυβέρνησης
Εθνικής Ενότητας,
24 Ιουλίου 1974.

Οι δικτατορίες Κονδύλη (1935) και Μεταξά (1936-1941) και η περίοδος της Κατοχής (1941-1944)

Οι δικτατορίες Κονδύλη και Μεταξά, τα δύσκολα χρόνια της γερμανικής κατοχής και ο εμφύλιος πόλεμος μετέβαλαν τις κοινωνικοπολιτικές ισορροπίες σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο, με συνέπεια τη διακοπή της προσδοκώμενης «κοινοβουλευτικής ωρίμανσης» και της εξέλιξης των κοινοβουλευτικών θεσμών, διαδικασία η οποία επανήλθε, πλέον, στις αρχές της δεκαετίας του '50.

Η τρίτη περίοδος του πολιτεύματος της Βασιλευομένης Δημοκρατίας (1952-1967)

Το Σύνταγμα του 1952 λόγω των ιδιαίτερων κοινωνικοπολιτικών συνθηκών που επικρατούσαν κατά την κατάρτισή του, υπήρξε συντηρητικό και έμεινε σε μεγάλο βαθμό προσκολλημένο στα συνταγματικά κείμενα του 1864 και του 1911. Βασική καινοτομία του ήταν η ρητή καθιέρωση του Κοινοβουλευτισμού σε καθεστώς Βασιλευομένης Δημοκρατίας και η κατοχύρωση, για πρώτη φορά, του δικαιώματος ψήφου και υποβολής υποψηφιότητας για το βουλευτικό αξίωμα για τις ελληνίδες.

Η μεταπολιτευτική ομαλότητα και το Σύνταγμα του 1975

Μετά την πτώση της δικτατορίας των συνταγματαρχών (1967-1974) και την αποκατάσταση της δημοκρατικής νομιμότητας τον Ιούλιο του 1974, η Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας υπό την ηγεσία του Κωνσταντίνου Καραμανλή έθεσε πρώτο στόχο την εδραίωση της δημοκρατίας και επανέφερε εν μέρει σε ισχύ το Σύνταγμα του 1952 με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούσαν τον βασιλιά. Τις πρώτες ελεύθερες βουλευτικές εκλογές (17 Νοεμβρίου 1974) και το δημοψήφισμα για τη μορφή του πολιτεύματος (8 Δεκεμβρίου 1974), το οποίο απέβη υπέρ του πολιτεύματος της Αβασίλευτης Δημοκρατίας, ακολούθησε το Σύνταγμα του 1975. Παρά το γεγονός ότι αυτό ψηφίσθηκε τελικά μόνο από την κοινοβουλευτική πλειοψηφία, συγκέντρωσε σταδιακά κατά την εφαρμογή του την ευρύτερη δυνατή αποδοχή εκ μέρους των πολιτικών δυνάμεων της χώρας.

Η Προεδρευομένη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία (1975 -)

Το Σύνταγμα του 1975 εισήγαγε το πολίτευμα της Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, περιείχε εξαρχής ευρύ κατάλογο ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις των καιρών και θέσπιζε σημαντικές εξουσίες του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι οποίες του επέτρεπαν να παρεμβαίνει αποφασιστικά στη ρύθμιση της πολιτικής ζωής. Το κράτος δικαίου προστατευόταν αποτελεσματικά, ενώ προβλεπόταν και η συμμετοχή της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και – εμμέσως – στην τότε Ε.Ο.Κ.

Η πρώτη αναθεώρηση του Συντάγματος του 1975 (1986)

Τον Μάρτιο του 1986, σύμφωνα με το άρθρο 110 του Συντάγματος, έντεκα άρθρα αναθεωρήθηκαν και ψηφίσθηκε η μεταφορά του κειμένου του Συντάγματος στη δημοτική γλώσσα. Με την αναθεώρηση αυτή οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας περιορίστηκαν σημαντικά. Παρά την πολιτική και συνταγματική ένταση της περιόδου εκείνης, το αναθεωρημένο Σύνταγμα του 1975/1986, που εισήγαγε ένα αμιγώς κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης, εφαρμόσθηκε κατά τρόπο που εξασφάλισε στη χώρα κοινοβουλευτική σταθερότητα και ομαλή πολιτική ζωή.

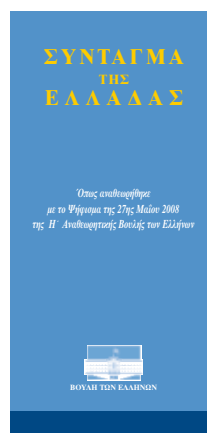
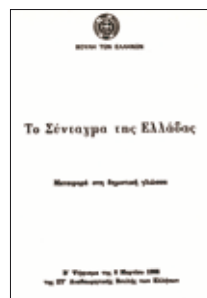
Η δεύτερη αναθεώρηση του Συντάγματος του 1975 (2001)

Την άνοιξη του 2001 ψηφίσθηκε μια νέα, πολύ πιο εκτεταμένη αυτή τη φορά, αναθεώρηση του Συντάγματος και μάλιστα μέσα σε κλίμα κατά κανόνα συναινετικό. Είναι χαρακτηριστικό ότι παρά την τροποποίηση μεγάλου αριθμού διατάξεων του Συντάγματος, η αναθεώρηση έγινε στη μεγάλη πλειοψηφία των περιπτώσεων αποδεκτή από τα τέσσερα πέμπτα του συνόλου των βουλευτών, και, επομένως, ο όρος «συναινετική αναθεώρηση» αποδίδει την πολιτική πραγματικότητα.

Το αναθεωρημένο Σύνταγμα εισήγαγε νέα ατομικά δικαιώματα (όπως π.χ. την προστασία της γενετικής ταυτότητας ή την προστασία από την ηλεκτρονική επεξεργασία προσωπικών δεδομένων), νέους κανόνες διαφάνειας στη πολιτική ζωή (χρηματοδότηση πολιτικών κομμάτων, προεκλογικές δαπάνες, σχέσεις των ιδιοκτητών μέσω μαζικής ενημέρωσης με το Κράτος κ.α.), αναδιοργάνωσε τη λειτουργία της Βουλής και ενίσχυσε το αποκεντρωτικό σύστημα της χώρας.

Η τρίτη αναθεώρηση του Συντάγματος του 1975 (2008)

Το Σύνταγμα του 1975 αναθεωρήθηκε για τρίτη φορά το 2008 σε περιορισμένο αριθμό διατάξεών του. Το αναθεωρημένο Σύνταγμα, ένα σύνταγμα με πολιτική και ιστορική νομιμοποίηση, είναι σύγχρονο και προσαρμοσμένο στις διεθνείς εξελίξεις και παρέχει ένα πλήρες θεσμικό πλαίσιο για την Ελλάδα του 21ου αιώνα.

Η ιστορία του Μεγάρου της Βουλής

Χτίζονται τα ανάκτορα του Όθωνα στα ανατολικά όρια της πόλης, στον λόφο της Μπουμπουνίστρας, σε σχέδια του Βαυαρού αρχιτέκτονα Φρίντριχ φον Γκέρτνερ. Ο θεμέλιος λίθος του κτηρίου τέθηκε στις 25 Ιανουαρίου/6 Φεβρουαρίου 1836. Το κτήριο είναι ένα ορθογώνιο παραλληλόγραμμο με τέσσερις εξωτερικές τριώροφες πτέρυγες, μία διώροφη μεσαία πτέρυγα, δύο εσωτερικά αίθρια και ελάχιστα εξωτερικά διακοσμητικά στοιχεία. Οι στεγασμένοι χώροι του καλύπτουν συνολική επιφάνεια 17.000 τ.μ. Στο ισόγειο στεγάζονται οι διοικητικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης της λειτουργίας του κτηρίου και ο καθολικός ναός των ανακτόρων (σήμερα πρωθυπουργικό γραφείο)· στον 1ο όροφο οι χώροι διαμονής, υποδοχής και εργασίας του βασιλιά και της βασίλισσας και οι χώροι των επισήμων συγκεντρώσεων (Αίθουσες Χορού, Τραπεζαρίας και Παιγνίων) και στον 2ο όροφο τα διαμερίσματα των πριγκίπων, η αίθουσα ανεπίσημων συγκεντρώσεων, οι χώροι διαμονής του αυλάρχη και του προσωπικού των ανακτόρων. Το συνολικό κόστος ανήλθε στις 5.450.000 χρυσές δραχμές της εποχής.

Σε άμεση γειτνίαση με το κτήριο των ανακτόρων διαμορφώθηκε, με τη φροντίδα της βασίλισσας Αμαλίας, ο Βασιλικός Κήπος, ο οποίος απέκτησε τη μέγιστη έκταση που έχει μέχρι και σήμερα επί βασιλείας Όθωνα. Η φύτευση του κήπου ανατέθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1840 στον γάλλο κηποτέχνη Φρανσουά Λουί Μπαρώ, ο οποίος σχεδίασε το εσωτερικό δίκτυο των οδών και καθόρισε τη μορφή και τη θέση των διακοσμητικών στοιχείων, των κτισμάτων, των υδάτινων εκτάσεων και των περιφρακτων χώρων του. Το 1923 ο Κήπος κηρύχθηκε δημόσιος και το 1927 ονομάστηκε «Εθνικός Κήπος». Σήμερα, περιλαμβάνει περίπου 520 είδη φυτών και αριθμεί περίπου 7.000 δένδρα και 40.000 θάμνους και πόες.

Ξεκινά η εικονογράφηση της Αίθουσας Τροπαίων και της Αίθουσας Υπασπιστών του 1ου ορόφου (σήμερα Αίθουσα Ελευθερίου Βενιζέλου), σε σχέδια του γλύπτη Λούντβικ Μίκαελ φον Σβαντκάλερ. Απεικονίζονται τα σημαντικότερα γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης από την έναρξή της έως την άφιξη του Όθωνα, καθώς και προσωπογραφίες αγωνιστών του Αγώνα.

Στις 11/23 Νοεμβρίου εγκαθίστανται στα Ανάκτορα ο βασιλιάς Γεώργιος Α΄ και η σύζυγός του Όλγα. Αρχίζουν εργασίες ανακαίνισης του κτηρίου και αναδιάταξης του χώρου, με σημαντικότερες την τροποποίηση του κλιμακοστασίου και τη δημιουργία ορθόδοξου παρεκκλησίου, αφιερωμένου στον Άγιο Γεώργιο, στο 2ο όροφο.

Στις 24 Ιουλίου ξεσπά μεγάλη πυρκαγιά στη στέγη του δεύτερου ορόφου της βορινής πτέρυγας. Αρχίζουν αμέσως οι επισκευές.

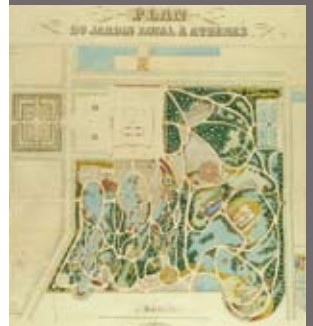
1836-1843

Φρίντριχ φον Γκέρτνερ

Το νέο Βασιλικό Ανάκτορο στην Αθήνα. Λιθογραφία του F. Stademann, 1841

Ακριβές σχέδιο του Βασιλικού Κήπου που αποδίδεται στον Bareaud

1840

Η Ελλάδα. Τοιχογραφία της Αίθουσας Ελευθερίου Βενιζέλου

1867

Ρήγας Βελεστινλής. Τοιχογραφία της Αίθουσας Ελευθερίου Βενιζέλου

1884

Πρόσφυγες στα
Παλαιά Ανάκτορα.
Φωτογραφία 1923

Το παλατάκι

Η αλλαγή φρουράς στο
Μνημείο του Αγνώστου
Στρατιώτου

1909 Στις 24 Δεκεμβρίου ξεσπά δεύτερη, μεγαλύτερη πυρκαγιά. Αποτεφρώνονται η κεντρική πτέρυγα, όπου βρίσκονται οι Αίθουσες Χορού, Παιγνίων και Τραπεζαρίας, τα αντίστοιχα της τμήματα της δυτικής και ανατολικής πτέρυγας και το παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου. Η βασιλική οικογένεια μετακινείται στο θερινό ανάκτορο του Τατοΐου και επιστρέφει στα Ανάκτορα το 1912.

1913 Μετά τη δολοφονία του Γεωργίου του Α΄, αναγορεύεται βασιλιάς ο διάδοχος Κωνσταντίνος και ορίζεται ως βασιλικό ανάκτορο η έως τότε κατοικία του, το Μέγαρο της Ηρώδου Αττικού (σημερινό Προεδρικό Μέγαρο). Στα Παλαιά Ανάκτορα παραμένει η βασιλομήτωρ Όλγα.

1917-1923 Κατά τη διάρκεια της εξορίας της βασιλικής οικογένειας (1917-1920) το μεγαλύτερο μέρος των Παλαιών Ανακτόρων, εκτός των βασιλικών διαμερισμάτων, μετατρέπεται σε νοσοκομείο. Μετά την επάνοδό της, μόνον η βασιλομήτωρ Όλγα κατοικεί στα Παλαιά Ανάκτορα έως το 1922. Μετά την Μικρασιατική Καταστροφή σε χώρους του κτηρίου εγκαθίστανται υπηρεσίες περίθαλψης και απασχόλησης προσφύγων (νοσοκομείο, ορφανοτροφείο, εργαστήρια κλπ).

1924 Στο κτήριο στεγάζονται διάφορες κρατικές υπηρεσίες, όπως η Τοπογραφική Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας, η Αστυνομία Πόλεων, η Φρουρά του Προέδρου της Δημοκρατίας, η Επιθεώρηση του Πυροβολικού του Υπουργείου Στρατιωτικών, η Υγειονομική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας κ.ά. Ακόμα, η υπηρεσία της οργάνωσης για την περίθαλψη προσφύγων «Χριστιανική Ένωση Νεανίδων (Χ.Ε.Ν.)», ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, η Διεθνής Υπηρεσία Μετανάστευσης, ο Διεθνής Σύνδεσμος Γυναικών κ.ά. Λειτουργούν επίσης στο κτήριο ιατρείο βρεφών, οικοτροφείο φοιτητών, νοσοκομείο και ορφανοτροφείο της Ν.Ε.Ρ. (Near East Relief), καθώς και τα Εργαστήρια Μπενάκη. Τα διαμερίσματα του Γεωργίου Α΄ και το παρεκκλήσι στο ισόγειο χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση της κινητής βασιλικής περιουσίας, η οποία κατατίθεται το 1935 στην Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία.

1925 Χτίζεται στο ΒΑ τμήμα του περιβόλου των Παλαιών Ανακτόρων το «παλατάκι», ένα μικρό κτήριο που λειτουργεί ως πρατήριο πωλήσεων ειδών ραπτικής και χειροτεχνίας των Εργαστηρίων Μπενάκη (από το 1999 στο χώρο αυτό στεγάζονται υπηρεσίες της τηλεόρασης της Βουλής).

1927 Εγκαινιάζεται το «Μουσείο Ενθυμίων του Γεωργίου Α΄» ως παράρτημα του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου, το οποίο θα λειτουργήσει στο κτήριο έως το 1930 και από το 1936 έως το 1941.

Αποφασίζεται η ανέγερση Μνημείου Αγνώστου Στρατιώτου στην Πλατεία των Παλαιών Ανακτόρων σε σχέδια του αρχιτέκτονα Εμμανουήλ Λαζαρίδη και το 1930 ανατίθεται στον γλύπτη Φωκίωνα Ρωκ η σύνθεση της ανάγλυφης πλάκας. Το γλυπτό που κοσμεί το κέντρο του μνημείου αναπαριστά ένα νεκρό οπλίτη και εκατέρωθεν της παράστασης αναγράφονται οι ρήσεις του Θουκυδίδη «ΜΙΑ ΚΛΙΝΗ ΚΕΝΗ ΦΕΡΕΤΑΙ ΕΣΤΡΩΜΕΝΗ ΤΩΝ ΑΦΑΝΩΝ» και «ΑΝΔΡΩΝ ΕΠΙΦΑΝΩΝ ΠΑΣΑ ΓΗ ΤΑΦΟΣ». Επάνω στους αναλημματικούς τοίχους τοποθετούνται και δώδεκα, αρχικά, επιγραφές, με τους τόπους διεξαγωγής των σημαντικότερων μαχών των Ελλήνων από τη σύσταση του ελληνικού κράτους, ενώ προβλέπεται εσαεί κενός χώρος, όπου συμπληρώνονται οι αγώνες που έπονται. Το μνημείο εγκαινιάζεται στις 25 Μαρτίου 1932.

1928

Άποψη του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτου

Ύστερα από πολλές συζητήσεις στη Βουλή, η κυβέρνηση Ελευθερίου Βενιζέλου αποφασίζει τη στέγαση της Βουλής και της Γερουσίας στο κτήριο των Παλαιών Ανακτόρων.

1929

Εγκρίνονται τα σχέδια του Ανδρέα Κριεζή και ξεκινούν οι εργασίες για τη μετατροπή του κτηρίου σε «Μέγαρο της Βουλής και της Γερουσίας», οι οποίες θα διαρκέσουν έως το 1934. Βασικές επεμβάσεις γίνονται στο κατεστραμμένο από την πυρκαγιά του 1909 κεντρικό τμήμα του κτηρίου. Μετά την κατεδάφιση των ερειπίων οικοδομούνται εκεί (περιλαμβάνοντας και τμήματα από τα δύο αίθρια) οι Αίθουσες της Βουλής και της Γερουσίας. Γίνεται νέα διαρρύθμιση των χώρων, για να ανταποκριθεί το κτήριο στη νέα του χρήση. Διαμορφώνονται χώροι γραφείων: στο ισόγειο του πρωθυπουργού και του προέδρου της Βουλής και στον 1ο όροφο των υπηρεσιών της Βουλής. Στον 2ο όροφο διαρρυθμίζονται χώροι, για να στεγαστεί η Βιβλιοθήκη της Βουλής και προσωρινά το Συμβούλιο της Επικρατείας.

1930

Η μεσημβρινή πλευρά της Βουλής.
Σχέδιο Ανδρέα Κριεζή, 1930

Εγκαινιάζεται με την πρώτη συνεδρίαση των μελών της η Αίθουσα της Γερουσίας, η οποία καταργείται την επόμενη χρονιά.

1934

Την 1η Ιουλίου η Ε΄ Εθνοσυνέλευση αρχίζει πανηγυρικά τις εργασίες της στη νέα της αίθουσα.

1935

Η Γ΄ Αναθεωρητική Βουλή ψηφίζει την προσωρινή στέγαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ανώτατου Οικονομικού Συμβουλίου στο Μέγαρο της Βουλής.

1936

Με αναγκαστικό νόμο η δικτατορική κυβέρνηση Μεταξά επιτρέπει να στεγάζονται και άλλες δημόσιες υπηρεσίες στο Μέγαρο της Βουλής. Έτσι, εγκαθίστανται στο κτήριο το Υπουργείο της Ασφαλείας και η «Αερολέσχη της Ελλάδος»

1937

Πρώτη συνεδρίαση της Βουλής στη νέα της έδρα.
1 Ιουλίου 1935

Ελευθέριος Βενιζέλος,
έργο του Γιάννη Παππά

Χαρίλαος Τρικούπης,
έργο του Γιάννη Παππά

Η μάνα,
έργο του Χρήστου Καπράλου

στις Αίθουσες Τροπαίων και Υπασπιστών (σημερινή Αίθουσα Ελευθερίου Βενιζέλου).

1941 Εγκαθίστανται η διορισμένη από τους Γερμανούς κυβέρνηση, υπηρεσίες των Γερμανών, ο Ιταλοελληνικός Σύνδεσμος, ενώ παραμένει στους χώρους του κτηρίου το Υπουργείο Ασφαλείας.

1946 Συνέρχεται σε πρώτη συνεδρίαση η Δ΄ Αναθεωρητική Βουλή, που προέκυψε από τις εκλογές της 31ης Μαρτίου, μετά την αποκατάσταση της κανονικής λειτουργίας του δημοκρατικού βίου. Εκτός των υπηρεσιών της Βουλής στο κτήριο στεγάζονται υπηρεσίες του Υπουργείου Ασφαλείας και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

1967 Με το στρατιωτικό πραξικόπημα των συνταγματαρχών εγκαθιδρύεται δικτατορικό καθεστώς και η Βουλή παύει να λειτουργεί.

1975 Επάνοδος της Δημοκρατίας και πανηγυρική συνεδρίαση της Βουλής. Το Σύνταγμα υπογράφεται στην Αίθουσα Τροπαίων. Από το 1975 γίνονται συνεχώς εργασίες για την συντήρηση και λειτουργία του κτηρίου.

1987 Τοποθετείται στον δυτικό περίβολο του κτηρίου ο ανδριάντας του Ελευθερίου Βενιζέλου, έργο του γλύπτη Γιάννη Παππά. Ανατίθεται στον Γιάννη Παππά η φιλοτέχνηση του ανδριάντα του Χαρίλαου Τρικούπη.

1996 Κατασκευάζεται πενταόροφος υπόγειος χώρος στάθμευσης.

2002 Τοποθετείται το «Μνημείο της μάχης της Πίνδου» του Χρήστου Καπράλου στο επάνω μέρος του ανατολικού και δυτικού τοίχου του Περιστύλιου της Αίθουσας Συνεδριάσεων της Ολομέλειας.

2004 Ο ζωγράφος-συντηρητής Σταύρος Μπαλτογιάννης με την εξειδικευμένη ομάδα του αναλαμβάνουν τη συντήρηση και αποκατάσταση των τοιχογραφιών της ζωφόρου στην Αίθουσα Ελευθερίου Βενιζέλου.

2007 Διακοσμούνται ζωγραφικά τα κιονόκρανα, η οροφή και οι τοίχοι της δυτικής εισόδου της Βουλής, αποκαθίσταται η ζωγραφική διακόσμηση της οροφής του πρώτου τμήματος της Αίθουσας Ελευθερίου Βενιζέλου.

2008 Διακοσμείται ζωγραφικά το Εντευκτήριο των Βουλευτών. Σε συνεργασία με τις Πρυτανικές Αρχές του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, ορίζεται επιστημονική ομάδα που μελετά και θα προτείνει λύσεις για την αναβάθμιση των λειτουργιών και των χρήσεων του κτηρίου.

Μέρος του Μνημείου της μάχης της Πίνδου του Χρήστου Καπράλου

ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ *ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. Ο ΘΕΣΜΟΣ – Η ΙΣΤΟΡΙΑ – ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ* ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2008 ΚΑΙ ΑΝΑΤΥΠΩΘΗΚΕ ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 2009

Concept/Artwork: **Μαρίνα Ματθαιοπούλου Μ.Ε.Π.Ε.**
Σελιδοποίηση: **Ιλεάνα Ζώη, Πάυλος Ξενικουδάκης**
Παραγωγή/Εκτύπωση: **Μ. Ρωμανός Ε.Π.Ε.**

